

Biblioteca Centrală
Regională
H. D. D. D. D.

Proletari din toate țările, uniți vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 23 (120)

Anul VI
7 sept. 1957

DUPĂ ZBOR

- Cuvîntul poporului german: „Vrem să trăim!”
- Viorile nu se odihnesc (cu David și Igor Olispan în studio)
- Ce face mulțimea — împlinirea adevărată de Demostene Botez
- Evadat din bezna — raportul despre un test spion american
- Versuri de: Nina Cassian, Victor Kernbach și Alina Răduț

1877 - 1957

Prietenie eroică

Tovarășul Jumjaaghiin Tedenbal, pe aeroportul Baneasa, răspunzând salutarilor oamenilor muncii din Capitală care au venit să-l întâmpine la sosire.

OASPEȚI DRAGI DIN R. P. MONGOLĂ

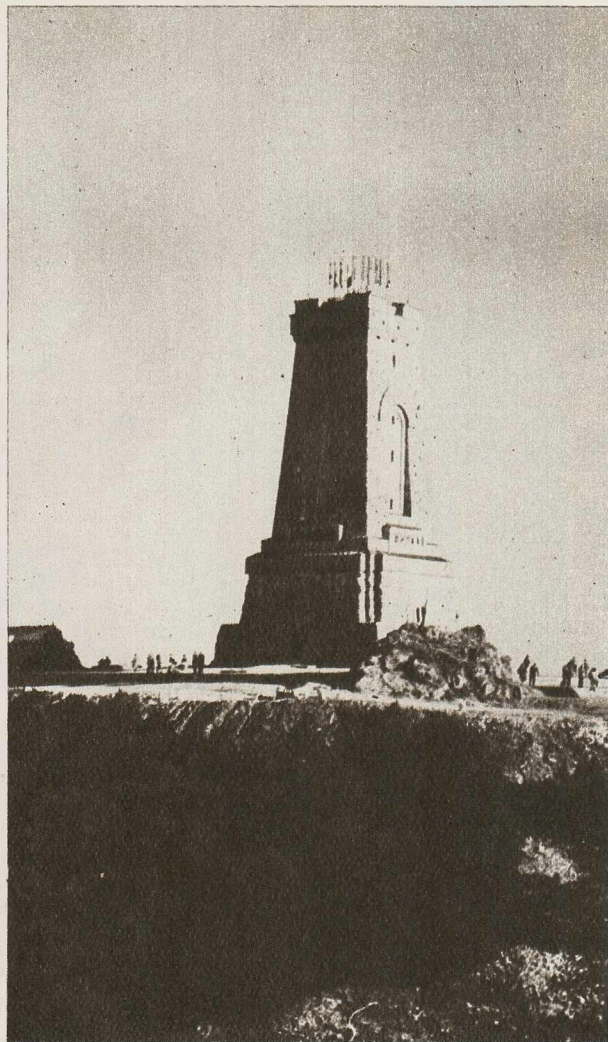
Bucuroasă de oaspeți, Capitala noastră s-a gătit sărbătorește pentru a primi pe înalții soli ai poporului mongol, în frunte cu tovarășul Jumjaaghiin Tedenbal, președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Mongole. Zeci de mii de bucureșteni au întâmpinat la aeroport și pe străzi pe înalții oaspeți, cu brațele încărcate cu flori, cu zîmbetul prieteniei pe buze. Încă o dată s-a manifestat tradiționala ospitalitate a poporului nostru. Încă o dată unitatea de nezdruccinat a lagărului socialist a fost afirmată cu tărie.

Fotografie de A. MIHAILOPOL

Poporul frate bulgar a sărbătorit, zilele acestea, cea de-a 80-a aniversare a eliberării patriei sale de sub jugul otoman.

Istoria luptelor pentru izgonirea cotorpitorilor turci de pe pământul Bulgariei pomenește de numele unor localități ca Plevna, Grivița, trecătoarea Șipca etc. Dar de numele acestora glorioase sînt legate nu numai amintirile scumpe ale prietenilor de peste Dunăre, ci și cele ale poporului nostru și ale poporului sovietic. Aici au luptat vitejește, acoperindu-se de glorie, ostașii ruși, romîni și bulgari. Ei au învins pentru că au luptat în numele unei cauze sfinte: **LIBERTATE ȘI INDEPENDENȚĂ.**

Pe pământul însîngerat al Plevnei și Griviței s-a încheiat o prietenie frățească, ajunsă la împlinire în anii noștri, în anii de victorie a socialismului. Unite pe veci, alături de celelalte popoare din marea familie a țărilor socialiste, poporul rus, român și bulgar au dovedit lumii întregi forța de nezdruccinat a unei prietenii avînd la bază interesele de viață ale țărilor lor.

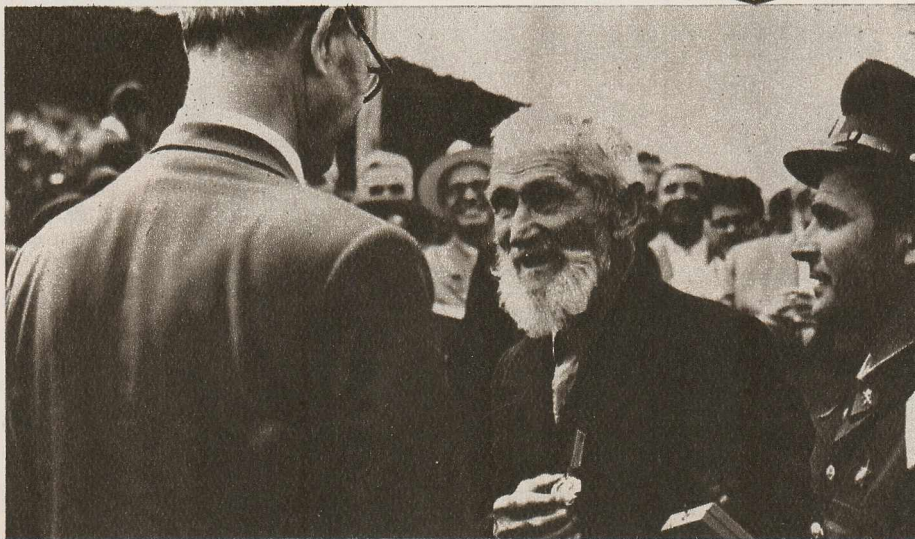

Pe colinele de la Șipca se înalță un falnic monument închinat eroilor de la 1877, luptători pentru independența Bulgariei.

La solemnitățile de la Plevna în numele armatei noastre populare, vorbește general locotenent Alexandru Parachev.

Veteranul de la '77 Timofei Rogovoi, în vîrstă de 105 ani, a fost distins zilele acestea cu Ordinul „Gheorghe Dimitrov“.

In Wall-Street și la Pentagon s-au tras storurile și s-a gădit în penumbră. Președintele Eisenhower a suferit pe neașteptate o indispoziție și, în locul persoanei sale, la obișnuita conferință de presă, a fost prezentă doar o țidulică cu termeni vagi. Dl. Dulles, cunoscut prin agresivitatea verbului său, a răspuns în surdina întrebărilor gazetărilor curioși și necruțători nici măcar în momente de cumplită criză sufletească. Da, teribilul J.F.D. a încercat să escamoteze problema în discuție și, uitând că-i place jocul de-a pericolul, a mormăit ceva în barbă și a vorbit despre cu totul altceva decât ceea ce-i interesa pe interlocutori.

O construcție imensă, care a cerut ani de muncă dificilă, pentru care nu s-au cruțat bani, energie și munți de palavre, s-a prăbușit peste noapte! Mitul superiorității atlantice s-a clătinat din toate măduarele și, în fața evidenței, s-a năruit sub ochii plinși și înspăimântați ai creatorilor. Poate nici un alt mit n-a încântat mai mult pe cei ce l-au zămislit, ca acesta al „invincibilei armada” conduse de generalul Norstad, al superiorității forței militare americane.

Peste surescitarea belicoasă, peste febrilitatea urzelii de planuri agresive, peste capetele infierblinite ale șefilor trusturilor de armament încălzite de beția comenziilor neîntrerupte, a picat dusul înghețat al comunicatului TASS: în Uniunea Sovietică a fost experimentată cu succes racheta balistică intercontinentală cu mai multe trepte. Prima dată în lume și prima rachetă intercontinentală lansată cu succes.

Și ce frumos se născuse mitul, și ce bine călăuzea el întreaga politică imperialistă! Era un paravan cu broderie măiestrită, merit să lase gurile căscate de admirație.

Imediat după război și după explozia bombei de la Hiroșima, din lada cu vechituri a fost scos basmul despre slăbiciunea militară și economică a Uniunii Sovietice; i s-au pus petice noi, a fost periat, umflat și apoi relansat în lume. Zeci de ani primadonele capitalismului (luind cînd chipul jovial al lui Willson, cînd cel posac al lui Dulles) cîntaseră oda superiorității militare a apusului. Cînd Uniunea Sovietică a anunțat fabricarea bombei atomice, de la Washington s-a surș cu o superioară indulgență. „Ei, da, o au și sovieticii, dar a noastră e și mai și”. Apoi Uniunea Sovietică a anunțat că posedă bomba cu hidrogen. La Washington s-a încercat risul ironic. „Imposibil! Rușii n-au tehnica necesară, cum e cea americană” (înțelegîndu-se prin tehnică, perfecționarea unor obiecte mărunte de comoditate casnică). După aceasta realitatea a impus un zîmbet acru, declarații panice, umflarea bugetului militar. S-au înjghebat tot soiul de pacte militare, au apărut ciuperci veninoase, colorate frumos, ca NATO, SEATO, pactul de la Bagdad. Intreținătorii de panică, de psihoză belicoasă și de război rece lucrau în trei schimburi. Se făceau bombe mai multe, depozite de bombe, se mărea rețeaua de baze militare în jurul Uniunii Sovietice, se înarma Germania occidentală, se făceau declarații care de care mai sforăitoare, se ținea nasul cît mai sus. Contribuabilului i se vorbea la o vechie despre amenințarea comunismului, la coalaltă despre superioritatea netă a armelor americane și despre necesitatea menținerii

Șantajistii în derută

acestei superiorități, în timp ce din buzunar i se scoteau dolari grei. Se trîmbița superioritatea occidentală în armament, în aviație, se publicau hărți ale Uniunii Sovietice însoțite de declarații fanfarane și autolaude cu privire la posibilitatea de a se distruge Uniunea Sovietică în atîtea săptămîni, apoi în atîtea zile, apoi în atîtea ceasuri. Trîmbițele Ierihonului (pardon, ale Pentagonului) sunau, anunțînd experiențe cu proiectile teleghidate, tot soiul de Titani, Jupitri, Atlasi. Faptul că racheta Atlas, anunțată cu mare pompă ca supremul succes american, a eșuat rușinos la o înălțime de numai 2.000 de metri, căzînd aiurea, a fost trecut sub tăcere. Specialiștii, și mai ales politicienii strigară — pentru a acoperi eșecul — că Uniunea Sovietică e mult rămasă în urmă. Iar cetățeanului, scoțîndu-l-se ușurel încă un impozit din buzunar, i se vorbea în continuare de securitatea absolută a S.U.A. și de vulnerabilitatea perfectă a Uniunii Sovietice. Se făceau piruete spectaculoase deasupra prăpastiei (campion: domnul Dulles), se vorbea de sus în orice împrejurare, se încercau în numele aceleiași pretense superiorități tot soiul de șantaje. Tratativilor de la Londra cu privire la dezarmare aveau tendința să se transforme într-un soi de basm cu cocoșul roșu, deoarece diplomații occidentali, mereu fuduli, scorneau piedici artificiale și condiționau dezarmarea de alte probleme litigioase existente pe glob, ca și cum chestiunea dezarmării n-ar fi fost, ea însăși, destul de dificilă și de spinoasă.

Și iată că TASS anunță limpede și fără posibilitate de tăgadă că U.R.S.S. deține întîietatea în ceea ce privește racheta balistică intercontinentală. Și atunci pseudomironosițele imperialiste lasă spăsite ochii în jos și recunosc că nu mai pot vorbi despre o superioritate americană. „New-York Times” suspină: „Faptul că Uniunea Sovietică posedă racheta balistică înaintea S.U.A. modifică serios raportul de forțe pe plan internațional. Nici cînd, după explozia bombei sovietice cu hidrogen, în august 1953, forța militară rusească n-a făcut un asemenea pas urias înainte”. Iar „Yorkshire Post” atrage atenția că știrea TASS „trebuie să-i facă pe cei de la Washington să reflecteze serios” și că „ar fi o nebunie să se interpreteze afirmațiile sovietice ca o manevră”.

Se pare totuși că această atitudine e mai mult de suprafață, pentru că din adîncurile birourilor capitate în care dospește minia fără margini a monopolisților puși cu botul pe labe, răzbat ecouri ce dovedesc furia neputincioasă și dorința de a nu pune capăt cursei înarmărilor. De aici s-au împărțit rolurile. Unii, reprezentați de proaspătul secretar al apărării, Donald Quarles, recunosc, mai întîi din virful limbii, că U.R.S.S. a făcut „progrese substanțiale” în domeniul rachetelor balistice (cuvîntele „am rămas în urmă” echivalează în mentalitatea americană cu o declarație de sinucidere, de aceea se evită). Ca apoi să simuleze că s-ar îndoi de faptul că racheta intercontinentală ar fi suficient pusă

la punct pentru a fi folosită în operațiile militare. O altă categorie de politicieni și militari americani, conformîndu-se dorințelor monopolisților, au mers mai departe, declarînd că trebuie continuată cursa înarmărilor. Senatorul Jackson, de pildă, își afirmă speranța că „Departamentul Apărării se va simți stimulat și va pune în aplicare un program cuprinzător de construire a rachetei balistice, pentru a cărei realizare nu trebuie să se precupească nici un efort”.

Această rămnere pe pozițiile vechi, anchilozate, ale politicii americane cele mai reacționare, nu este cu nimic justificată de evenimentele ce s-au petrecut. Cînd Uniunea Sovietică a anunțat experimentarea cu succes a rachetei balistice, cetățeanul american și-a văzut mai departe de treburile lui, fără să fie amenințat cu nimic. Nimeni n-are de gînd să distrugă „modul de viață american”, folosînd superioritatea militară. Uniunea Sovietică și-a manifestat încă o dată, prin declarația guvernului sovietic cu privire la dezarmare, dorința de a rămîne credincioasă principiilor politicii ei tradiționale: relații și coexistență pașnică între state. Departe de a amenința și a face uz de vizibila superioritate militară, Uniunea Sovietică aduce din nou la masa colaborării popoarelor hotărîrea nestrămutată de a milita pentru încetarea experiențelor nucleare, pentru interzicerea totală a armelor atomice și cu hidrogen.

„New-York Times” sezisează în mod just: „Problema de bază rămîne a se ajunge la un acord armonios între toate țările și toate popoarele. Acest imperativ esențial nu trebuie pierdut din vedere”. Iar „Combat” îmbogățește această idee: „În epoca bombei atomice

popoarele sînt condamnate să trăiască sau să moară împreună. Pentru a nu accepta a doua ipoteză, este timpul ca ele să se organizeze pentru a trăi”.

Numai cei cu memoria scurtă — ca să nu le spunem alt fel — pot să se prefacă a nu ști că ani de zile politica Uniunii Sovietice a afirmat tocmai acest principiu, și anume ca lumea, o dată eliberată de coșmarul nuclear, să înceapă cu calm și cu chibzuință organizarea unei vieți pe temeiuri pașnice, țînînd seama că globul pămîntesc este unul, deși e locuit de oameni diferiți în ce privește concepțiile politice. Toate inițiativele sovietice, tratate de trubadurii superiorității militare americane ca propagandă, erau respinse cu infumurarea agresorului care se crede stăpîn pe situație.

Și iată că acum Uniunea Sovietică, nedezmîntit superioară în ceea ce privește mijloacele militare moderne, vine din nou cu același calm și chibzuință să ceară încă o dată încetarea experiențelor, interzicerea fabricării și depozitării de arme atomice și nucleare.

Faptul că Uniunea Sovietică posedă racheta balistică intercontinentală a născut un larg curent de încredere în opinia publică mondială. E drept că lucrul acesta nu place cercurilor agresive occidentale, care se trudesec acum să minimalizeze importanța știrii anunțate de TASS. Chiar dl. Dulles, în ultima sa conferință de presă, a încercat să facă lucrul acesta. Dar degeaba. Oamenii vîd apărută o nouă speranță și, cu toată imensa propagandă făcută în scopul de a arăta Uniunea Sovietică ca un stat agresiv, racheta balistică intercontinentală e considerată ca un aliat puternic în lupta pentru pace.

AI. GÎRNEAȚĂ

O LOVITURĂ NEAȘTEPTATĂ

Experimentarea rachetei intercontinentale e considerată ca o adevărată lovitură dată forțelor agresive imperialiste.

Războiul rece:— Văleu... planurile mele!

Desen de Nell COBAR

fotoreportajul SAPTĂMÂNII

Primele alise electorale ale partidului social-democrat, pe străzile oraşului Frankfurt am Main: „Inarmarea atomică duce la genocid. P. S. D. va chesamă la vigilenţă”.

Cuvîntul poporului german:

VREM SĂ TRĂIM!

La un recent miting electoral — unul din numeroasele mitinguri ce au loc actualmente în Germania occidentală în vederea alegerilor pentru Bundestag de la 15 septembrie a. c. — s-a suit la tribună Strauss, ministrul Apărării. Dar Strauss n-a vorbit. N-a putut vorbi. L-au oprit fluierăturile și huiduielile celor prezenți. Ba chiar, pînă la urmă, a trebuit s-o șteargă în grabă prin ușa din dos, sub puternica pază a polițiștilor...

Întimplarea aceasta nu este doar un simplu fapt divers din actuala campanie electorală. Ea reflectă adevărata stare de spirit a populației din Germania occidentală, care se ridică împotriva politicii de remilitarizare, împotriva politicii externe duse de guvernul cancelarului atomic. Că populația vestgermană se opune liniei militariste și revanșarde, refacerii Bundeswehrului și înarmării atomice, o dovedesc și mitingurile de protest împotriva înarmărilor și cheltuielilor legate de acestea — cheltuieli ce secătuesc bugetele familiilor vestger-

securitate colectivă în Europa și care să cuprindă Germania reunificată. Dar acestea sînt vorbe și pot rămîne și în viitor tot vorbe. Deocamdată, reprezentînd năzuințele ale opiniei publice vestgermane, aceste lozinci sînt o șansă în plus pentru social-democrații de a lupta cu mai mult succes în alegeri împotriva partidului democrat-creștin al lui Adenauer. Tocmai de aceea, socotînd că esențialul în momentul de față este înlăturarea guvernului democrat-creștin în frunte cu Adenauer, Partidul Comunist din Germania — aflat în ilegalitate — a cerut membrilor și simpatizanților săi să-și dea voturile social-democrațiilor.

Dar și guvernanții de la Bonn au simțit pulsul opiniei publice vestgermane. Și iată că, după ce în urmă cu un an au interzis partidul comunist și au pornit o deșănțată

VREM SĂ TRĂIM!

mane; o dovedește și refuzul multor tineri germani de a presta serviciul militar; o dovedește poziția pe care s-a situat — sub presiunea maselor — conducerea partidului social-democrat. Deși este știut că, în principiu, conducerea partidului social-democrat nu s-a opus politicii de remilitarizare, ba chiar a sprijinit adoptarea legilor militariste, iar recent, în cadrul dezbaterilor din Bundestag asupra Euratomului, deputații social-democrați au votat pentru ratificarea acestui tratat — totuși în cadrul campaniei electorale social-democrații se pronunță pentru abolirea legii serviciului militar obligatoriu, pentru renunțarea la înarmarea atomică a Bundeswehrului, pentru promovarea unei politici care să ducă la crearea unui sistem de

campanie împotriva organizațiilor progresiste, acum oficialitățile vestgermane vor să închidă gura tuturor celor ce protestează împotriva politicii aventuriste a guvernului Adenauer, anunțînd sentențios că pe viitor nu mai au de gînd să tolereze nici un fel de opoziție de acest soi și că vor folosi forțele polițienești împotriva celor ce se vor arăta ostili politicii lor. Ce izbitoare asemănare cu metodele de tristă faimă ale hitlerismului!

Aceste fapte nu denotă însă tărie. Dimpotrivă, ele arată că, deși se bucură de sprijinul moral și mai cu seamă material al concernelor și băncilor din Germania occidentală și din S.U.A., actualii cîrmuitori de la Bonn se simt ca pe o corabie căreia o puternică forță i-a zdrobit catargul și cîrma. Și această puternică forță este voința poporului german și opinia publică internațională.

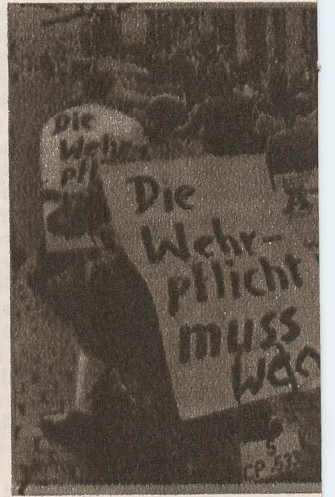
I. CIOARĂ

↑
1957? Nu: 1957! Meyer, fost general SS de tancuri, dă autografe pe cartea sa de amintiri din război, „Grenadieri” — în cadrul întrunirii SS-iste desfășurate recent la Karlsruhe (regiunea Untertfranken - Bavaria) în prezența a 10.000 de foști membri ai diviziilor de elită hitleriste.

→
Ce poate să iasă din această încrucișare? — se întreabă o horticultoare cu prilejul „Sărbătorii trandafirilor” la Steinfurt (Hessen). Răspunsul: cine seamănă oînt culege furtună.

Ce fericire să fii al 100.000-lea soldat al armatei federale germane! Într-un asemenea caz primești personal, din mîna d-lui inspector-general Heussinger, o fotografie a d-lui ministru Strauss, plus dedicația acestuia pe cele patru volume cuprinzînd canoanodora „Marți germani!”

O moto-paradă a tinerilor Stuttgart care manifestează poezia obligatității seroului militar: „Vrem să trăim. Gladiți-vă la Hiroșimă. Deveniți activi, înainte de a deveni radioactivi!”

Student
 steigende Preise
 hohe Mieten
 teure Bücher
 erhöhte Tarife
 und
 Wirtschaftswunder

Ist Aufrüstung wichtig
 als Ingenieurausbildung

Auch Studenten
 müssen leben,
 denn sie können nicht
 nur „streben“

Milliarden für
 die Bundeswehr;
 Was bleibt
 für uns?

„Prețuri în creștere, chirii ridicate, cărți scumpe, tarife mărite“... „Și studenții trebuie să trăiască. Ei nu pot numai să sperie“... „Milliarde pentru armata federală. Ce rămâne pentru noi?“ Iată lozincile unei manifestații a studenților din Berlinul occidental. Lozinci care nu servesc prea bine campania electorală a guvernului Adenauer...

← Polițai vestgermani nu-i pot împiedica pe manifestanți să-și strige revendicările: „Impotriva pregătirii războiului, pentru o Germania unită, pașnică și democratică!“

Sub escortă polițienească, ministrul poștelor de la Bonn părăsește locul unei întruniri. Deși huiduit, el zâmbește, ca jucătorul care oare să demonstreze că e fericit, deși a pierdut partida... ↓

Constanta în port

— reportaj —
de F. URSEANU

Fotografii de A. LOVINESCU

Vasul sovietic „Tula” a acostat.
Peste scuri timp baloturile cu dum-
bac din Grusia vor fi descărcate.

Un scurt prolog. Mai exact: o discuție purtată pe cheiurile portului Constanța cu tovarășul meu de hoinăreală — fotoreporterul.

— Să lucrăm în „sincron” — propune el.

— În sincron?!

— Desigur, sincronizat! Eu voi înregistra pe peliculă și dumneata vei explica în scris!

— Nu înțeleg — îi răspund. Metoda-i veche, se practică de multă vreme: unul fotografiază, altul scrie. Din acest cuplaj — glumesc — răsare un material hibridizat: fotoreportajul.

— N-am fost înțeles bine! — se apără fotoreporterul inovator. Doresc și ceva nou... Sub impresia zdrobitoare a mecanizării portului, pe care trebuie s-o reflectăm sincronizat, și în scris, și în imagine fotografică, aș dori să

Cum ar ajunge întreagă această ladă cu geamuri dacă Ion Tudoran n-ar cunoaște arta de a face noduri?

redăm și ceva din trecut — din vremea când aici în port lucrurile stăteau alt fel.

L-am priceput: fotografia nu poate să reinvie tabloul exact al trecutului și fotograficul face apel la slovă. Cum s-ar zice, să povestim ceea ce nu mai poate înregistra obiectivul aparatului.

Fiindcă-i un obicei prost să încep cu ce a fost, să începem cu ce este... Dar cu ce să începem? Sînt doar altele lucruri noi și interesante.

★

Inițiativa o are tot fotoreporterul...

Cutița sa magică își îndreaptă ochiul de cristal spre un colț foarte animat. Sîntem oare la Marsilia, la Odesa, sau în care alt port mare din lume? Nu! Chiar în Constanța de azi, în portul ei, perfect utilat... Totu-i mecanizat aici: de la zecile de autocare ce înlocuiesc efortul a sute de oameni, pînă la uriașele macarale.

Numai cu 13 ani în urmă, pe

aceste cheiuri, muncitorii docheri își zdrobeau spinările sub greutatea sacilor sau a baloturilor. Cîștigul? Cîștigul mergea în buzunarul vătafilor.

Ion Tudoran, un tînăr docher, n-a cunoscut acele vremuri. A început să muncească în port în cu totul alte condiții. Nici nu știe ce înseamnă a-ți pune spinarea la bătaie. Cum ar ajunge întreagă, pe vapor, această ladă cu geamuri dacă Tudoran n-ar fi un docher modern! El s-a specializat în acești ani în munca portuară și, în același timp, a învățat și „arta” de a face noduri. Să știi să faci noduri bune e într-adevăr un lucru foarte important. Altfel nu s-ar putea ca ladă după ladă să treacă „sănătoase” de pe chei, pe vasul românesc „Plehanov”, care în aceeași zi va pleca în Turcia cu o mie de tone de geamuri românești.

„O mie de tone? A fost vreun nou cutremur în Anatolia?” — se poate întreba un cititor curios. Nu! Exportăm pur și simplu geamuri.

...Și fiindcă sîntem în apropiere de vaporul „Adria“ sub pavilionul R.F. Germane, pe filmul din aparat s-a înregistrat o nouă imagine: ne-a sosit un nou transport de săpun din China. Cînd vor apare aceste rînduri îl veți găsi în magazine. Cu același vas ne-a sosit și zahăr, tot din China. Într-un port nimic nu surprinde. Vin și pleacă mărfuri la care nici nu te aștepți. Jur că în urmă cu numai cincisprezece ani nu ne-am fi gîndit să vedem un hectar de teren din port ocupat de utilaj agricol adus aici pentru export. Mii de grape vor face în curînd o călătorie pînă în Vietnam. Pentru drumul acesta lung este așteptat un vapor cehoslovac: cargobotul „Lidice“. Pentru că vorbim de porturi și vapoare, poate v-ar interesa o scurtă precizare: Cehoslovacia, care n-are nici un fel de ieșire la mare, posedă, înafară de „Lidice“, încă două mari vase maritime care străbat oceanele: „Iulius Fucik“ și „Republica“.

...Retina a mai prins o imagine: acostează la chei bătrînul caiac sirian „Raida“. A intrat în port cu vecele umflate de vînt, ca pe

Giovana face o vizită la Clubul Internațional al Marinarilor.

vremea fenicienilor, și va încărcă chereștea pentru un port din Asia Mică. Ca să satisfac dorința tovarășului meu și poate a cititorilor, evoc o amintire. Cheiul unde se află acum caiacul sirian, ani de zile înainte de ultimul război, era locul de acostare a „famosului „King Lear“, vasul de salvare, sub pavilion englez, care avea în concesiune gratuită tot perimetrul Mării Negre. Pe pavilionul său, însă, fluturau patru cuvinte: „Nu plătești, nu salvez“. Puteai să te scufunzi la doi pași de el. Dacă nu aveai încheiat contract, nu îți se arunca nici măcar un colac de salvare.

Vasul românesc „Pluhanov“ se pregătește de plecare în apele Orientului Apropiat. Acostat la rada, cargobotul este încărcat cu produse pentru export ale industriei noastre.

„Marisco“, sub pavilion panamez, încarcă chereștea pentru Orient.

...Avem o zi bogată: un alt vas acostează. De data aceasta e un vapor sub pavilionul statului Costa Rica. Pe lângă o bogată încărcătură de bumbac și ulei din Egipt, „Ares“ aduce și un oaspe. Este chiar soția comandantului: Paraschiva Vernandakis. N-ar fi fost un eveniment atât de important, dacă Paraschiva, așa cum o arată și numele, n-ar fi romîncă și, mai ales, dacă, după o absență de 20 de ani din țară, n-ar vorbi cu cei din port tot atât de bine romînește ca în ziua cînd a plecat spre alte meleaguri.

... E o arșiță teribilă. Nici Abdul Kerim Murat, care, deh, e născut la tropice, nu rezistă. Iată-l, s-a băgat la umbră, pe caiacul său, și-și bea liniștit cafeaua. Numai prietenul și colegul meu, fotoreporterul, e neobosit. N-a terminat bine s-o fotografieze pe soția, romîncă, a comandantului grec de pe vasul costarican sosit din Egipt, cînd iată, apare ceva nou de prins pe peliculă. În port intră un vapor uriaș! Calm, fără pripală, „Tula“, vas sovietic, acostează. Pilotul l-a lipit de chei ca pe o trăsură trasă la scară. S-au schimbat saluturi, stringeri de mînă, documente, după care a început operația de descărcare: 6.700 de baloturi de bumbac din Gruzia au trecut de pe vas direct în magazinele portului. Doi oameni și o uriașă macara au efectuat în 24 ore această operație. Manual, ar fi trebuit o săptămînă.

...Se spune că portul Constanța este unul din plămîni țării. Dacă metafora corespunde, se poate afirma că azi avem plămîni sănătoși. Aerul proaspăt din anii postbelici a măturat și cheiurile portului. A fost trecut peste dig o hidroasă faună: contrabandiști, escroci, exploataatori, proxeneți, traficanți de tot felul, femei de moravuri ușoare. Obiectivul fotoreporterului de azi nu-i mai poate

cut“ de Tudor Arghezi și „Teatru“ de V. Alecsandri. A sosit aici și Giovana Giannattasio de pe vasul panamez „Marisco“ — o fidelă abonată a bibliotecii.

Scurt interviu cu frumoasa italiancă de pe vaporul panamez:

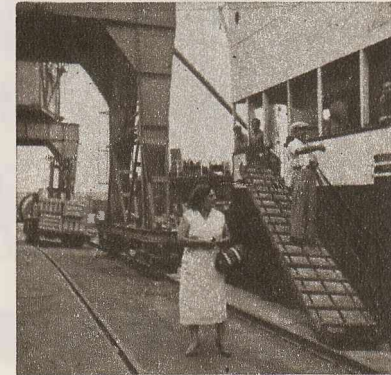
— Ce veți alege azi din bibliotecă?

În loc de răspuns, o listă întregă de titluri: „Nuvele“ de Slavici, „Poezii“ de Eminescu, „Țara de piatră“ de Bogza, „Povestiri din Sevastopol“ de L.Tolstoi, Caragiale ș.a. — toate în limbă străină.

Nu toți marinarii străini vin aci exclusiv pentru a citi. De aceea, la clubul marinarilor li se rezervă și alte surprize: seri de teatru, film, excursii, reuniuni colegiale și, din cînd în cînd, cîte un chef. Cum Murfatlarul nu-i chiar departe de Constanța și fiindcă faima vinului de aici a trecut peste mări și țări, uneori oaspeții ajung și la această Mecca dobrogeană a lui Bachus...

★

N-am avut norocul să dăm chiar peste o zi „plină“, cum spun cei de pe aci, în care poți lua ade-

După 20 de ani, Paraschiva Vernandakis calcă din nou pe pămînt romînesc.

văratul puls al portului. Zi în care uriașele elevatoare, autocarele și docherii nu prididesc, cînd, privind de sus, din oraș, simți frămîntarea acestui plămîin al țării, prin care vin și pleacă bogățiile lumii. Atunci simți și vezi cum a crescut, o dată cu țara, și primul nostru port maritim.

Mecanizarea a cuprins toate danele portului.

Pelișorul s-a primit cu drag celebrii oaspeți.

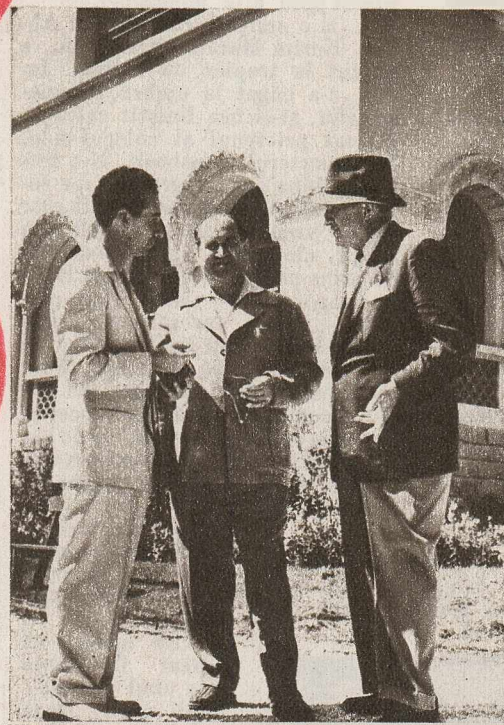
Fotoreportajul de față a fost făcut cu timiditate: pină și reporterii înțeleg sfintul consemn al respectării vacanțelor! Așa că autorul acestor rânduri, pornit să afle cum își petrec vara la Sinaia distinsii noștri oaspeți — David Oistrah cu soția și fiul lor, Igor Oistrah — a renunțat cu resemnare la interviu sau la orice altă interpelare jurnalistică. Nu însă și la diminețile petrecute discret sub ferestrele Foișorului, din care se revărsau, ore întregi, răscolitoarele sonorități ale muzicii lui Bach (tatăl și fiul repetau împreună dublul concert de vioară), a lui Mozart sau Stravinski. A fost prima și cea mai puternică impresie: viorile nu au avut nici o zi de vacanță. David Oistrah pregătea concertele pentru China — Igor, cele pentru Moscova. Iar grija de dascăl pentru Ion Voicu nu a fost nici aici uitată: lumea era ziua în care Voicu se prezenta la „ascultat“, iar tracul lui, vă asigur, avea tensiunea emoțiilor dinaintea marilor concerte.

Indiscret — deși fără a-și mărturisi prezența — reporterul a reușit să afle preferințele de lectură ale lui Igor, răsfoind un Goethe uitat într-o dimineață pe o bancă, să cunoască locurile de plimbare îndrăgite de Tamara Ivanovna (a cărei modestie autentică este de-a dreptul stinjenitoare pentru un ziarist), să afle de la Florică, șoferul, că maestrul are o singură solicitare permanentă și categorică la el: aceea de a-i aduce zilnic de la gară „Pravda“. (De altfel, tov. Florică are o adevărată pasiune pentru maestrul din ziua în care, fiind într-o excursie, David Oistrah nu a acceptat să se așeze la masă fără el!) Dar dacă reporterul își putea permite să

afle indirect mici preferințe sau tabieturi zilnice ale artiștilor (să spunem, spre pildă, mica pasiune a maestrului pentru „peperne“ verde, sau cea a lui Igor de a face mimă împreună cu Voicu, exact în orele de studiu de seară), fotoreporterul trebuia, volens-nolens, să-și afirme prezența materială.

Imaginați-vă, însă, că exact atunci când timiditatea a fost înfrântă, familia Oistrah, convinsă să accepte o plimbare fotografiată și imaginile dorite prinse pe peliculă, exact atunci, spuneam, aparatul s-a stricat și, firește, filmul din el așijderea. Atunci l-am cunoscut și noi nemijlocit pe David Oistrah, omul de o simplitate fermecătoare, prietenos, apropiat și modest cum numai marii oameni pot fi: mișcat de disperarea noastră, ne-a pus de îndată propriul său aparat la dispoziție, explicându-i timp de un sfert de ceas fotoreporterului sistemul de funcționare și oferindu-se apoi să pozeze din nou, ba chiar să repete întocmai imaginile care ni s-au părut mai reușite. Și toate acestea, deși știam cu precizie că și-a dorit un concediu netulburat de gazetari!

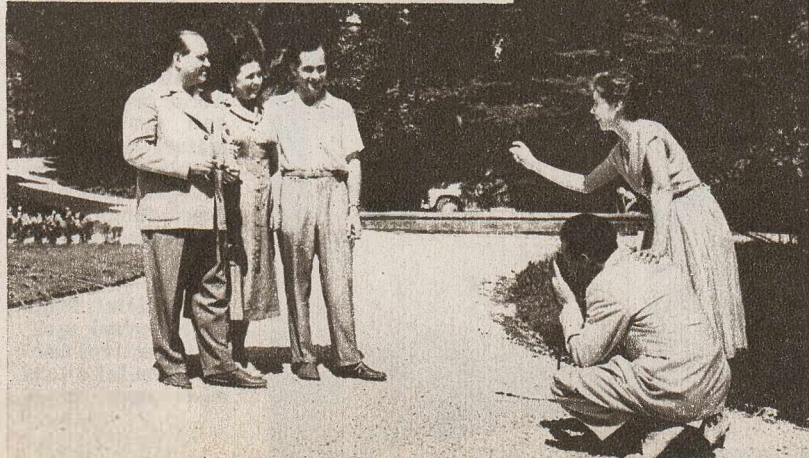
Fotoreportajul pe care vi-l oferim în aceste pagini e, deci, făcut cu ajutorul direct — și atât de prețios — al maestrului Oistrah, al lui Igor (care, cu tinerească spontaneitate, ne-a ajutat să fixăm prizele și să ținem lămpile) și al soților Voicu, împreună cu care familia Oistrah și-a petrecut întreaga vacanță la Foișor. În felul acesta „Flacăra“ a reușit să prezinte celor ce, la radio sau chiar în sala Ateneului nostru, au fost vrăjiți de neasemuita artă a lui David și Igor Oistrah, câteva imagini estivale din zilele petrecute de ei la Sinaia.

David Oistrah, în fața Foișorului, de vorbă cu George Georgescu și Ion Voicu.

„Zămbișt, vă rog!“ Un mic suvenir fotografic, pe care familia Voicu îl va oferi familiei Oistrah.

Viorile nu se ODIHNESC

— fotoreportaj —

de Sanda FAUR și Liana GRILL

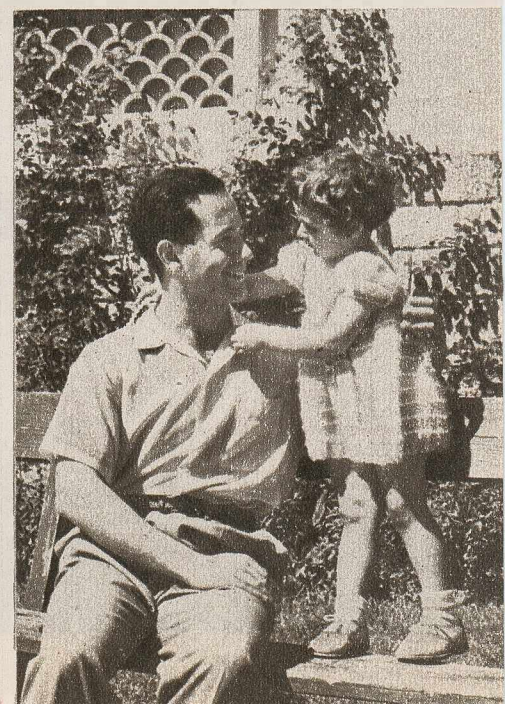

Stradivarius-ul lui Voicu trezește - pare-se - viul interes al lui David și Igor Oistrah.

Preferința maestrului pentru pepene verde nu se dezmințe. Iată-l, împreună cu Igor Oistrah și Madeleine Voicu, atacând un harbuz de toată frumusețea.

Igor Oistrah cu micuța sa prietenă, Ralu Voicu (pe care o numește „logodnica” lui).

Victor Kernbach:

Dintr-o călătorie în R. S. S. Georgiana

Schiță de baladă

S-au clădit cetăți pe creste,
Pe meleagurile-aceste,
Toate zvelte, toate sus,
Parcă fără de apus.

L-am zărit ca-ntr-o cetate
Attrnată peste sate,
La Rustavi: era sus
Omul fără de apus.

Djvari, Gori, Ananuri,
Stavili prăzilor sau urii,
Au ascuns și au păstrat
Trupul visului curat.

Cărți, culori sau pietre... Iată
Viața Georgiei cîntată,
Cu jeratic sub manta,
De-Arsakidze sau Șota.

Cîte veacuri sau milenii
Prin văpăile gheenii
Au răzbit cetăți și gind
Hani și hoarde alungînd?

Tetrastihuri, stilpi și turle,
Fresce, săbii iuși și surle,
Unde-n Mkvari, munți în lanț,
Ageri ochi și glas și danț —

În bătăi de vînt și stele,
De pe piscurile-acele
Au privit în zări adînci
Oameni vii, sau munți și stînci?

Au păstrat această țară
Pentru noua primăvară,
Pentru nou tărîm de vieți
Cu albastre dimineți.

Piscuri, piscuri cartaline
De-amintiri de piatră pline,
Știi voi pentru care ins
Ași răzbi și așa învins?

Stau și-acum cetăți pe creste,
Pe meleagurile-aceste,
Toate zvelte, toate sus,
Parcă fără de apus.

Tbilisi

Iată, iată plaiul dintre munți!
Kura, vastă pasăre măiastră,
Două aripi roșii desfăcînd,
Filfîie, cînd albă, cînd albastră.

Poate nici nu-i nor, ci peste-ora
Tariel iubita și-o petrece.

Aerul, ca munții, nemișcat
Ride sub aripile ei roșii
Și-ncrustați în veșnicul azur,
Flutură sub aripi chiparoșii.

... Pasărea plutește. Aripi mari
Îi călăuzesc spre zare zborul.
Sus în parc, de unde am privit,
Numai doi mai stîtem: eu și norul

Din penet de case, și nervuri
Lungi și largi de albe bulevarde,
Aripile plaiului îl cuprînd
Parcă-n două roșii mari stîndarde.

Să cobor în vale mai curînd! ...
O, nu-s aripi astea: e Tbilisi:
De pe Mkvari, iată, m-a primit,
Cu ale sale brațe larg deschise.

Trece-un nor, sub soare, peste plai.
Însă numai umbra-i văd cum trece.

Cade seara. Merg pe străzi încet,
Cu arșița încă-n bronzul pielii,
Într-o piață-n flăcări de amurg,
M-a oprit c-un zîmbet Rustaveli.

MISIUNEA

Înainte de zborul, comandantul Licu Nicolae dă ultimile explicații echipajului.

Norii au coborât pînă aproape de pămînt. Undeva, în sud-est, sclipesc fulgere.

La punctul de comandă al aerodromului toți stau, cum se spune în limbaj avioricesc, pe recepție. Nu se aude nici un cuvînt. Dacă obrăzii acestor militari cu epoleți albaștri n-ar fi acoperiți de o omenească nădușeală, s-ar putea crede că sînt turnați în bronz.

În încăperea alăturată, cu gemuri enorme, radiotelegrafiștii aștern neobosiți pe hîrtie noi și noi coloane de cifre. Comunicările primite lasă să se înțeleagă că momentul hotărîtor se apropie. Radiștii transmit primele elemente, ceea ce pune în mișcare întreg complexul punctului de comandă.

Atmosfera s-a schimbat. Comandantul se plimbă, preocupat, de la fereastră la planșetă. Nu-i timp de pierdut. „Inamicul” a pătruns în spațiul nostru aerian. Trebuie să fie interceptat. Acest lucru nu-i

de loc ușor, pe o vreme atît de neprielnică. Cui să i se încredințeze misiunea? Comandantul stabilește: — Pilotul clasa I, Bodiș Adalbert.

Cîteva minute mai tîrziu, pe pistă, un avion argintiu cu aripile însăgetate derapa cu o viteză uluitoare spre decolare. Minunata mașină își ridică cutezătoare botul și dispăre cît ai clipi în franjurile zdrențuite ale norilor. Zgomotul ce abia a ajuns la urechile noastre ne îndeamnă să mai privim acolo, sus, unde dispăruse și avionul, și pilotul. Liniștea se așterne iar. Norii cerniți își continuă pelerinajul spre apus.

În punctul de comandă, însă, a început o febrilă activitate. Sergentul Geană întoarce creionul colorat și trasează cu roșu primele segmente de cerc. Apoi, cu aceeași pricepere și îndeminare, continuă cu albastru. Pe măsură ce pe planșetă linia roșie se apropie de cea albastră, iar în aer, vînătorul, de

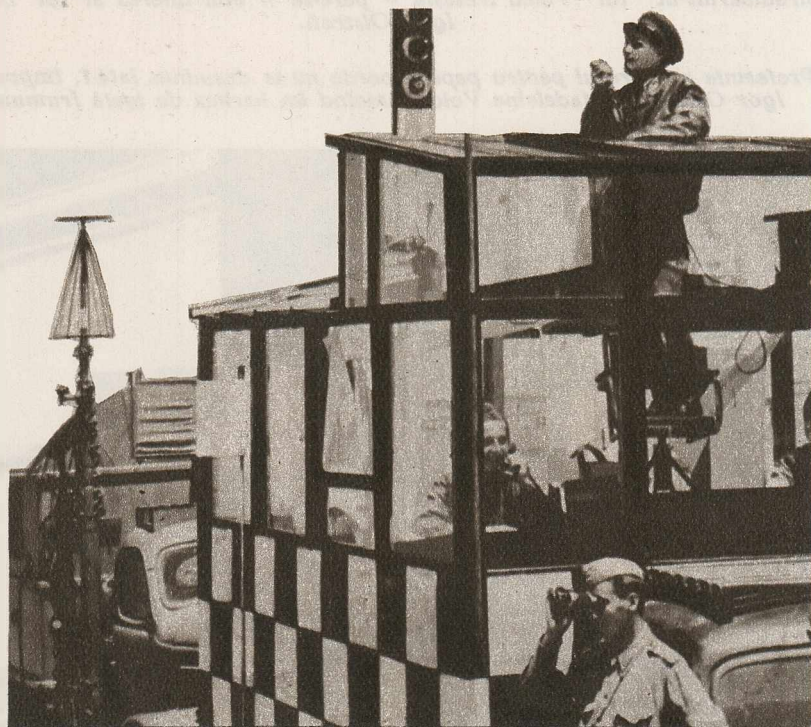
„Tehnicul” avionului ajută pilotul să-și lape-
rașta.

„inamic”, încordarea celor din punctul de comandă crește mereu. „Va intercepta oare, pe asemenea vreme, pilotul Bodiș?” În clipele acelea de mare tensiune, vînătorul atinge înălțimea de 8.000 metri. Avionul cu reacție pătrunsese în împărăția marilor înălțimi. De aici, ochiul pilotului poate cuprinde depărtări nebănuite de mari.

Un mesaj îl prevestește că „inamicul” e undeva, în dreapta sa. Săgeata argintie se înscrie în viraj. În cabina de comandă se încearcă să se ia din nou legătura cu vînătorul, se constată însă că „inamicul”, simțind apropierea vînătorului, a dat drumul instalației de bruiaj activ și astfel legătura a devenit imposibilă. De acum, cei

de LUIPTĂ

Stația de conducere a zborului semnalează: 6... 7... 0 răspunde!

de jos nu-l mai pot ajuta. Urmează să se descurce singur.

Pilotul sezisează imediat situația grea în care se află. El judecă și acționează rapid. Cei din „punct” sînt bucuroși, văzînd că linia roșie (vînătorul) se apropie de cea albastră, „inamicul”. Cîteva minute mai tîrziu, folosind cu pricepere mijloacele tehnice de la bord, Bodiș redescoperă ținta și o atacă fără ezitare.

Telefonul din punctul de comandă sună pentru a nu știu cîta oară în după amiaza-aceasta. În timp ce comandantul ridică receptorul, discuțiile se sting și preocupările intră în fagașul obișnuit.

— Navigator! Încearcă de ia legătura cu vînătorul. În spațiul aerian a apărut o nouă țintă.
— 6... 7... 0..., 6... 7... 0...

Sînt 43. Răspunde dacă mă auzi.

Navigatorul abia a dat drumul butonului de emisie și șuieratul enervant al bruiajului rîcîie iar în timpanele celor din punct. În acest timp pilotul zboară fără o direcție precisă. Neputînd comunica cu pămîntul, vînătorul se îndepărtează mereu de „inamic”.

După multe încercări, pilotul restabilește legătura cu cei de pe pămînt. Aflînd despre noua misiune, Bodiș manevrează prompt, se apleacă înainte atît cît îi permit legăturile și mărește viteza. Mesajele se succed unele după altele și vînătorul se apropie de noul „inamic”.

Curînd bruiajul apare iar, mai puternic ca înainte. „Trebuie să fie pe aproape”, își zice Bodiș privind îngrijorat. Deodată, pe lîngă

...Un avion argintiu cu aripile însăgetate
decola cu o viteză uluitoare...

cabină trec fulgerător niște fluturi argintii giganți. Vânătorul își dă seama că „inamicul”, pentru a-și deruta urmăritorul, aruncă foițe de staniol.

Îndrjit, Bodiș scrutează cerul. Nimic; numai cer, nori și iar nori. Trage ușor de manșă și avionul ia înălțime.

Șansele de izbândă snt puține. Totuși, pilotul nu abandonează căutarea.

Soarele, un glob de lavă de proporții neobișnuit de mari, dispare treptat după vâlul cernit al unei stinci de abur. Pilotul e frnt de oboseală. Ochii i se congestionează, iar plămînii absorb tot mai avid oxigenul din butelie. Căutarea continuă. Deodată i se pare că în dreapta lui a licărit ceva metalic. Virează și privește în interiorul cercului. Nu se înșelase. Avionul „inamic”, asemenea unui delfin, dispărea și apărea deasupra norilor.

Încercatul zburător manevrează cu dibăcie și, fără să-și ia ochii de la „inamic”, pornește la atac. „Inamicul” caută scăpare în nori, dar nu mai apucă să se cufunde în ei. Prințindu-l în colimator, Bodiș apasă cu sete pe contactul armamentului.

În această clipă cei din punct trăiesc din plin bucuria victoriei înregistrate pentru a doua oară în acea misiune de pilot de tovarășul lor, în care și-au pus speranțele și pe care l-au însoțit cu emoție de la decolare.

Comandantul vru să-l felicite, dar legătura radio încă nu era restabilită. Bucuria lui se transformă curînd în îngrijorare. El își

Pilotul Bodiș raportează: „misiunea a fost îndeplinită!”

Fiecare avion în parte este verificat cu cea mai mare atenție.

dădu seama că pilotul e departe de „casă” și combustibilul e pe sfîrșite.

Spre surprinderea tuturor, fără ca cineva să-l ajute, pilotul Bodiș se înapoiază. Se scurg minute grele și legătura radio cu cel din aer nu e restabilită încă.

Navigatorul, din minut în minut, îl cheamă:

— 6... 7...
0... 6... 7... 0...
Răspunde dacă mă auzi!...

Cînd mai rămăseseră doar cîteva minute pînă la aerodrom, pilotul auzi chemarea. Zîmbi liniștit și împinse ușor o manșă. Avionul, obosit parcă, se cufundă în învîlmășeala turbure și neprietenoasă a norilor.

Pe cupola cabinei se prelinge o picătură de apă. Plouă.

Zarea se albăstrește de amurgul ce coboară repede. La geamul punctului, comandantul și locțiitorul politic așteaptă tăcuți apariția avionului.

Cînd, sus, în vîrfurile castelului de apă, a licărit lumina unui becuț, împrejurimile aerodromului au început să vibreze. Avionul argintiu, cu aripile însăgetate, condus de pilotul de clasa I Bodiș Adalbert, venea la aterizare.

Lt. major I. CHERECHEȘ
Fotografii de Teodor MACARȘCHI și
A. MIHAILOPOL

Geambasi americani, gloabe „selecționate” și o libertate deschiată

În cadrul conferinței anuale a celor 48 de guvernatori ai celor 48 de State Unite ale Americii, președintele Eisenhower și-a exprimat speranța că R. D. Germană, Polonia, Ungaria și Iugoslavia „și vor recăpăta libertatea”.

Alarmați de această veste transmisă de *Associated Press*, toți Vișoienii, Crețenii, Caranfilii, toți ex-bancherii și ex-moșierii, gloabe dunărene „selecționate”, s-au întrebător:

— Cum?... Pe noi ne-a uitat?... Nu mai vrea Eisenhower să ne elibereze?... Nu se poate! Trebuie să fie la mijloc o neînțelegere, o involuntară omisiune.

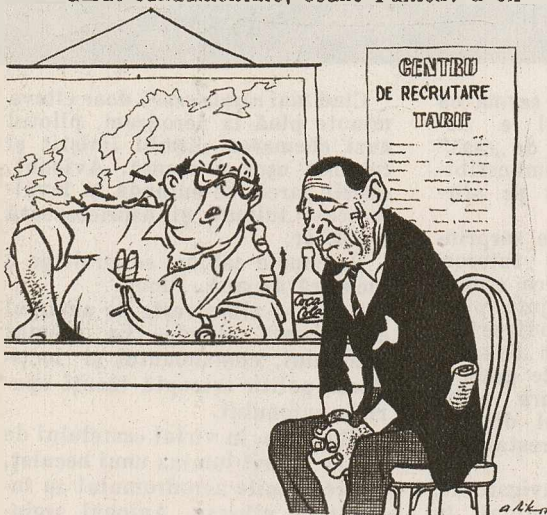
Spaima personajelor mai sus-citate nu-i justificată. Există doar atâtea dovezi vizibile și palpabile de grija și marea dragoste pe care președintele S. U. A. o poartă și României vișoienisto-crețeniste; ba o poartă și mina lui dreaptă, John Foster Dulles, și consilierul genial în organizarea de comploturi, crime și asasinat, fratele Allen Dulles.

Au fost doar parașutași și pe meleagurile românești, din avioane americane, spioni și sabotori înzestrați cu arme, cifruri și otrăv.

Nu ne-au ocolit nici faimoasele baloane pline cu literatură americană de propagandă contrarevoluționară și cu speranțele prezidentului și ale fraților Dulles că „comicsurile” lor politice picate din balon ne vor converti instantaneu la democrația și libertatea „made in SUA”. Și ne aducea doar și nouă vîntul, pe undele radiofonice, emisiunile „Vocii Americii” și ale „Europei Libere” — la microfoanele cărora latră în vînt „selecționații”. Iar la congresele internaționale și supranaționale ale „Miciei Europe”, n-au cuvîntat și „mari” r-r-r-omîni transfuși, plătiți în dolari și lire sterline pentru a pingări tot ce e mai curat și mai strălucit în țara care i-a izgonit cu scribă, pe vecii vecilor?

La Londra, de pildă, ce șiroaie de lacrimi a vărsat marele r-r-r-omîn, ex-mare industriaș, Georges Popesco-Botoșani (notați: cu s nu cu ș) asupra „suferințelor poporului român”, confundînd într-adins poporul cu liota de fabricanți și mari proprietari care suferă într-adevăr din pricină că uzinele și moșiile nu mai sînt ale lor, ci ale „sărmanului” popor. Iar la Roma, înfiorătoare și cutremurătoare a fost indignarea unui alt „mare” r-r-romîn, Virgil Veniamin, constatînd halul de decădere în care a ajuns cultura noastră de cînd...nu mai există analabeți în R. P. R. Ce înaltă datorie stă în fața noastră?... s-a întrebător surescitat domnia sa, și a exclamat: „Să apărăm valorile fundamentale ale civilizației europene!!!”

— Curat fundamentale, coane Fănică! a ex-

— Cum, numai două crime ai la activul d-tale? Regret, mister, dar noi nu putem arunca dolarii fără garanții serioase...

Desen de A. RIK

clamat și Ghiță Pristanda, care era — și nu se putea să nu fie, cu steagurile furate de la primărie — printre figurile „mari europene”...

Ne-au fost, așadar, hărăzite toate manifestațiile de „caldă și sinceră prietenie” destinate tuturor țărilor de democrație populară. Și era firesc ca, deziluzia persoanelor sus-pomenite să fie cu atât mai crudă, crezînd că România a fost uitată.

Dar n-a fost ...

O nouă veste, venită și aceasta de dincolo de ocean, anume în paginile revistei *United States News and World Report* a fost un adevarat balsam pentru rana deschisă de știrea agenției Associated Press.

Pasămite, supremele foruri din Wall-Street, infuriate peste măsură de falimentul fraudulos al tuturor savanțelor și ingenioaselor combinații din creierul fratelui Allen, au ordonat înaltului for guvernamental din Washington să găsească de îndată „argumente” mai viguroase, cu care să convingă țărilor din lagărul socialist că numai regimul capitalist le poate feri. Drept care, Pentagonul a întocmit de urgență un plan de mobilizare și încalzare a spionilor, sabotorilor, trădătorilor și „ideologilor” refugiați, adică a tuturor rebuțurilor aruncate cu dezgust la gunoi, în răsărit, și „selecționate” cu plăcere în apus.

United States News and World Report dă și unele amănunte asupra organizării noii armate. Ea va avea caracterul unei legiuni de felul trupelor de mercenari, care s-au distins prin măiestria cu care au executat masacrele, atrocitățile și jafurile colonialiste în Iordania, Algeria și Oman. La Frankfurt funcționează centre de recrutare, la care comisiile americane de verificare „cercetează cu toată atenția trecutul fugarilor”, iar cei ce dau dovezi de „aptitudini deosebite” sînt imediat expediați, pe calea aerului, în S. U. A. Preferați cu osebire sînt criminalii de drept comun.

La Fort Jackson s-au și scos din magaziiile cu surplusuri, uniforme americane noi-nouțe pentru legionarii care au lepădat cămășile verzi și pentru purtătorii sumanelor negre. Și, cu arma pe umăr, la comanda sergenților instructori, mărșăluiesc echipele de trădători: *one-two... one-two...* Mînuirea armelor o cunosc de mult.

Se pune însă întrebarea: cine îi va comanda? Gravă problemă ... Că doar în fruntea unei armate formate din atîția specialiști în asasinat, care și-au cîștigat o faimă pe deplin meritată prin bestialitatea cu care au chinuit și căsăpît mii de copii și bătrîni, femei și bărbați dezarmați, nu poate sta decît un veteran al crimei, cu un trecut încărcat de asemenea strălucite acțiuni.

Primul indicat ar fi Horia Sima, pe care îl recomandă pentru înalta slujbă o sumă de titluri glorioase: a fost aghiotant și subcomandant legionar; a fost, în 1940, un fel de ministru la Culte; a fost, spre sfîrșitul lui 1944, un fel de prim-ministru al unui așa-zis guvern român la Viena, numit de șeful suprem al Gestapoului. La care titluri onorifice, dacă nu onorabile, se cuvin mai ales adăugate asasinat și pogromuri care îl fac cu osebire apt pentru postul de comandant al legiunii străine americane.

Indicat ar mai fi, de-ar mai trăi, și generalul Nicolae Rădescu, cel care a dat ordinul de a se trage cu mitralierele în sutele de mii de manifestații care cereau, la 24 februarie 1945, în centrul Capitalei, crearea unui guvern democrat.

Tradiția ar cere, totuși, ca funcția aceasta să revină de drept divin pretendentului la tron. Vezi însă că nu mai există un singur pretendent, ci doi. Unul mai vechi, Mihai Hohenzollern, și altul nou-nouț, Mircea Carol Lambrino. Iar alegerea e cu atât mai grea, cu cît fieștecare își are proptelele lui. Mihai I e recomandat de un magnat al petrolului, William Lear, care l-a luat ca impiegat, în vederea afacerilor de aranjat împreună după...reurcarea pe tron. Mircea Carol III e protejat de un magnat al finanței, Woodland Kahler, al cărui ginere — precum e informat ziarul italian *Il Giorno* — a devenit sau va deveni.

O altă concurență s-a ivit pentru locul de „mare confesor” al legiunii cruciaților cu crucea încîrligată. Lupta se va da între prea cucernicii acigași legionari Viorel Trifa — uns, nu se știe de cine, „episcop de Chicago” — și Teofil Ionescu — investit, nu se știe de ce, „episcop de Windsor” în Canada.

Așa stînd lucrurile, e limpede că președintele Eisenhower n-a uitat de România, de minu-

Dimos Rendis PORTRETE

„TIMIDUL”

Ca o ploșniță,
Sau un purice,
atît de mic,

Aproape
Un nimic,
Clipește repede din pleoape
Fără orgoliu
Îngropat în fotoliu,
În fața superiorului său:
„Tot. Director... tot. Șef... tot. Ad-
junct...”

Sau
Pare un punct
Cam stîns,
Pus într-adins
Ca să oprească la mijloc o frază.
Asta-i în prima fază.
În a doua,
Își ia o înfățișare nouă:
Abia părăsind biroul,
Se umflă ca cimpoiul,
Zbiară,
Ca o fiară,
La subalternii săi,
Și dă-i, și dă-i:
„Nu! — „Eu!” „Ieși!”
Și are astfel de ieșiri,
De te miri
Cum această ploșniță
sau purice mic,

Aproape un nimic
Și în fond, și în fațadă,
A devenit o pasăre de pradă.

DĂ-DIN-COATE

În viață,
ca și în tramvai,
dă din coate
și vai,
de-i stai în cale
cu pasu-ți agale.
Nu-ntreabă:
„E vre-un loc?”
Se poate?”

Ci: „la o parte!”
Și dă din coate.
Întreaga lui putere,
și avere,
și existență

e concentrată
în acest unghi de oase
(ciudat călcîi al lui Achille!)
În aparență
neprimejdioase,
umile

și caste,
dar tare le simți vîrfurile în coaste
cînd vrea ca să cîștige un handicap.
El n-are degete,
nici dinți,
nici cap.

Și, totuși,
poate
să muște,
să gîndească,
și s-arate,
poate:
dînd
din coate.

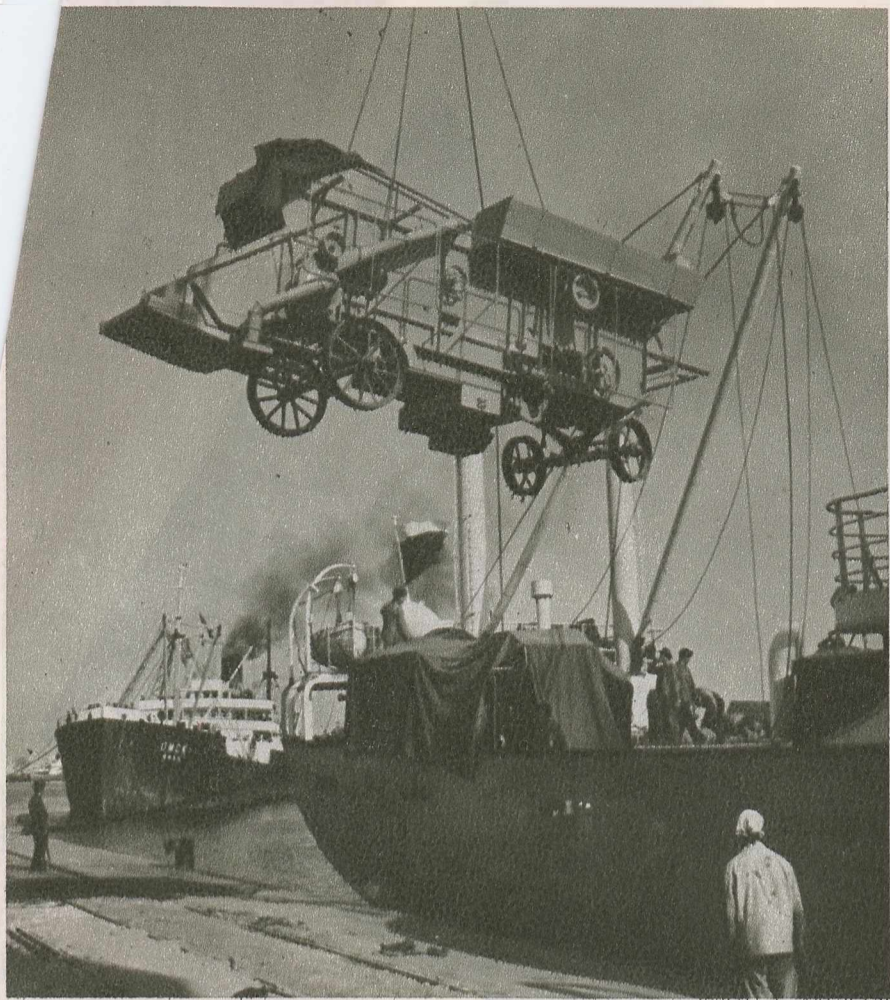
În romînește de Viorica RAYANI

natele ei bogății, de milioanele de dolari pe care patronii din Wall-Street le pierd în fiecare zi din cauză că Vișoienii, Crețenii, Caranfilii și Pamfilii și ghiogarii verzi nu mai sînt stăpîni în România, ci lachei la curțile din dos ale Pentagonului.

Gentlemenii de la Washington au uitat însă cîteva chestiuni cu mult mai importante: 1) că mersul înainte al istoriei nu-l poate nimeni abate; 2) că există un puternic lagăr socialist; 3) că poporul român nu e de loc dispus să renunțe la cuceririle sale și la rolul său de stăpîn deplin în această țară.

Și-apoi, noi, romînii, știm și cîte parale fac „libertatea” și „democrația” cu care vor să ne blagoslovească geambășii americani și gloabele lor „selecționate”.

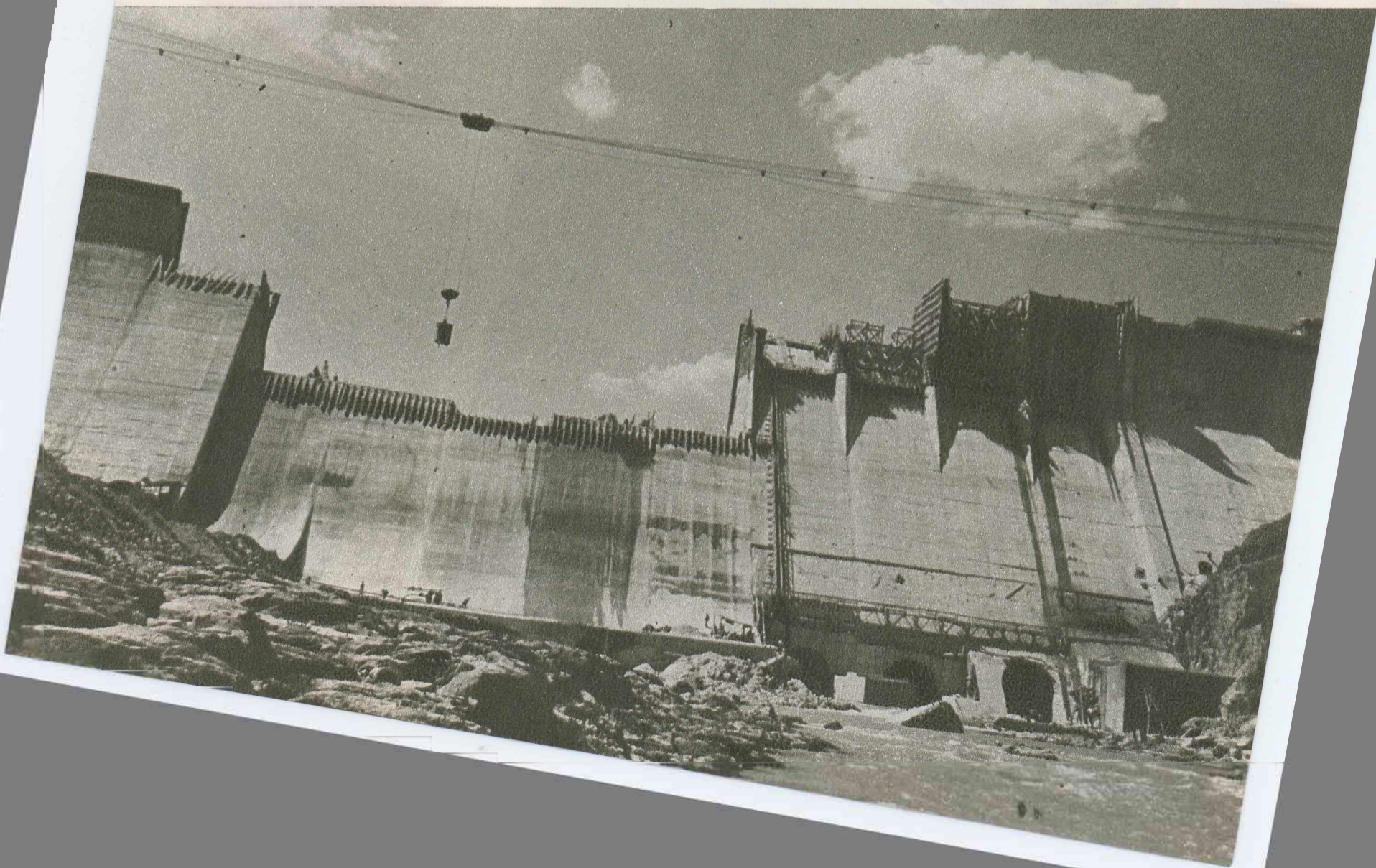
Alexandru VISARION

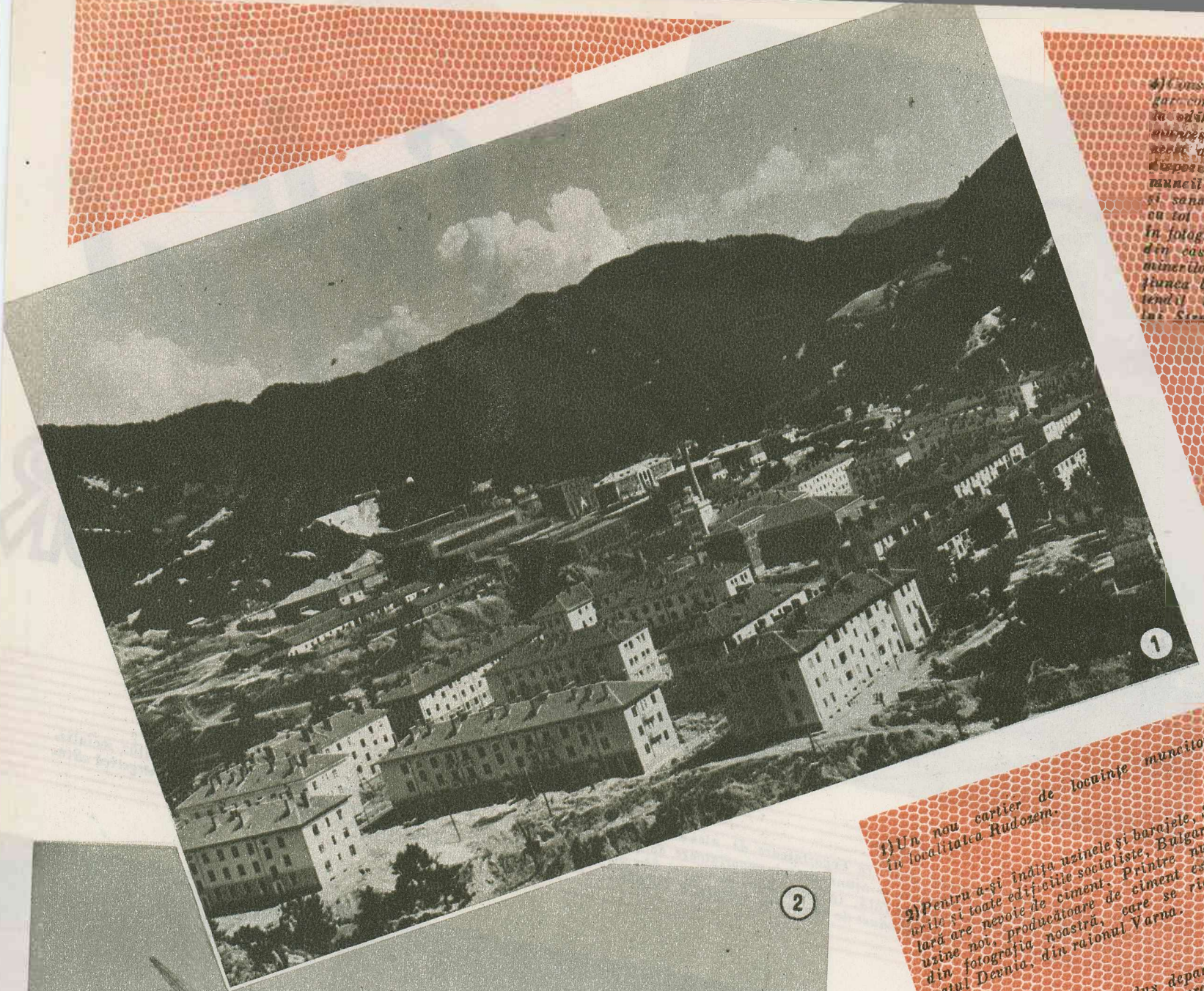

Sub cerul BALCANILOR

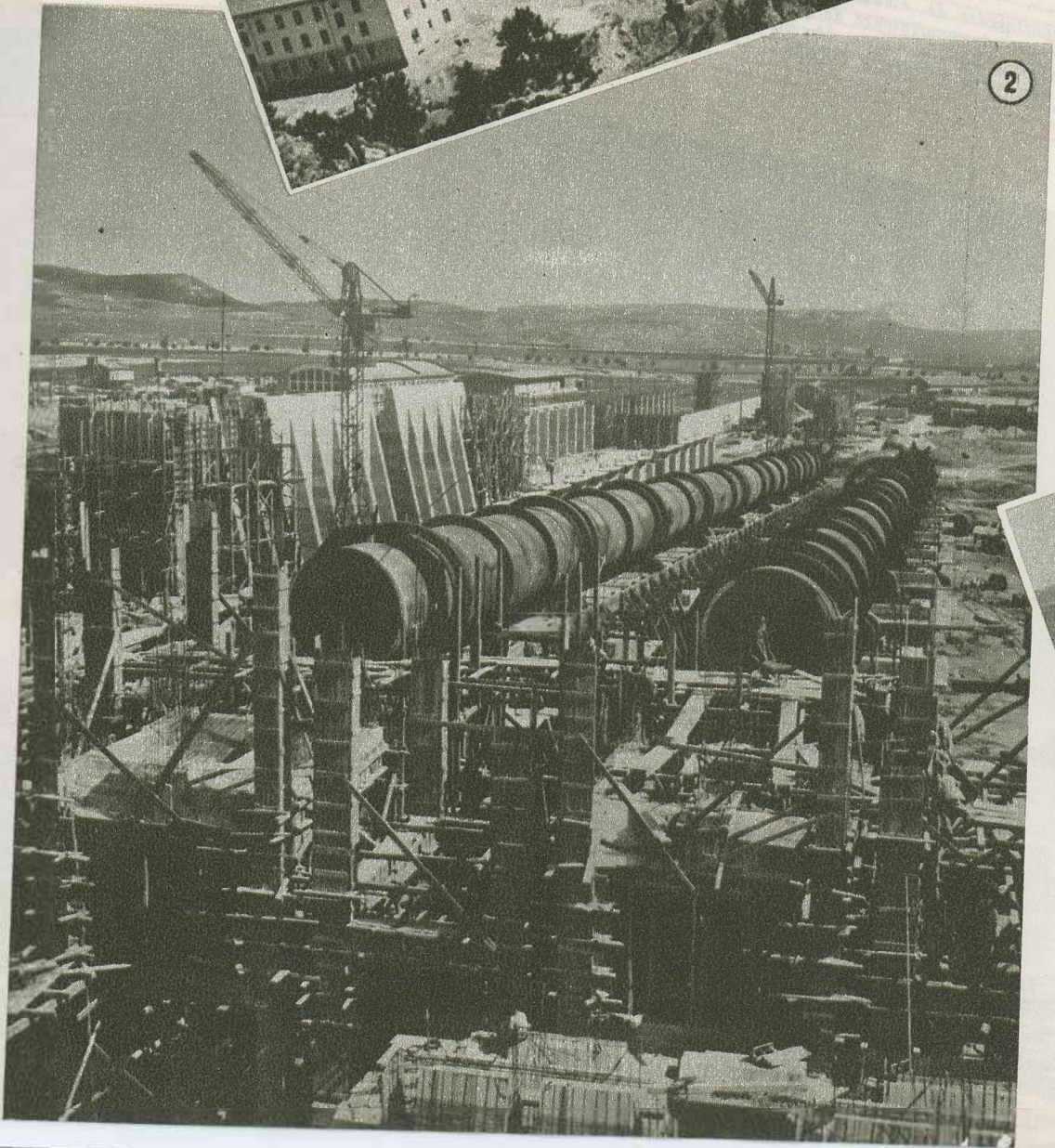
Până acum cîteva ani cunoscută doar ca exportatoare de ulei de trandafir, tutun și cîteva produse agricole — Bulgaria a ajuns astăzi exportatoare de produse industriale, chiar și de mașini și utilaje. Iată, în fotografie, un aspect din portul Varna: se încarcă pentru export batoze produse de industria socialistă bulgară.

Forța apelor în slujba omului, în slujba socialismului! (Aspect de la construcția hidroenergetică „Studentklaveț” din Rodopi).

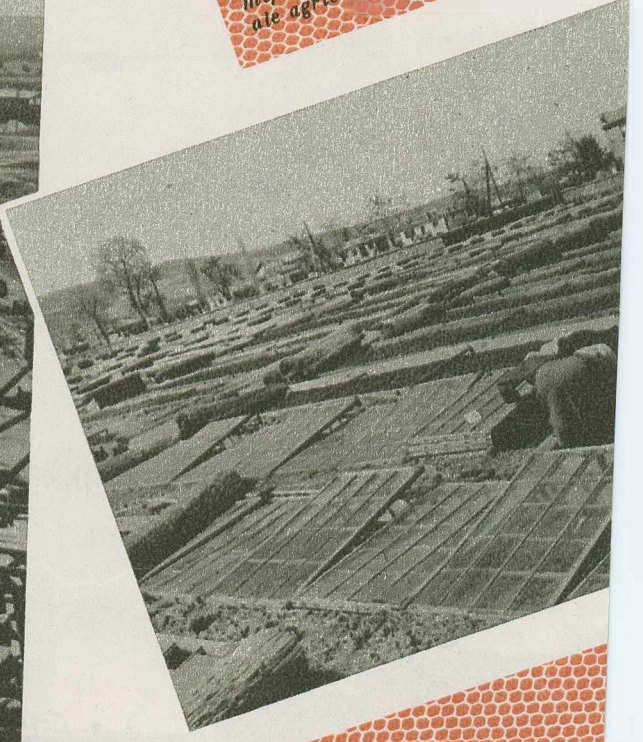
În condiția R.P.
 par-ans în țeste di
 la odihnă al cel
 muncii. În condi
 acest drept, munc
 deosebită. Oamen
 nunci, case de al
 și sanatori în ca
 cu tot confortul.
 În fotografie, un a
 din casa de odih
 minerilor, situată
 lângă balneară. A
 tenă il de pe vale
 în S.

1) Un nou corțier de locuințe muncitorești,
 în localitatea Rudozem.

2) Pentru a și înălța uzinele și barajele, S.M.T.
 are și toate edificiile socialiste. Bulgaria popu
 lară are nevoie de ciment. Printre numeroase
 uzine noi, producătoare de ciment este și ac
 din fotografia noastră, care se ridică în
 satul Devnia, din raionul Varna.

3) Grădinarilor, care a dus departe pest
 talma țărănilor bulgari, se practică
 mijloacele cele mai moderne, în anii
 ale agriculturii.

4

Nina Cassian: Însemnări din Bulgaria

Către soție *)

După scrisoarea lui Nicola ȘOPOV, muncitor

Draga mea soție,
se pare că nu mai am mult de trăit.
Vorbele astea, „moarte”, „pecie”,
imi sînt încă-atît de străine.
Dar nu mă gîndesc la ele
ci la copii și la tine.
Vă văd pretutindeni pe voi.
Așa vă vedeam pe cîmp, în pădurile fumurii,
și-n popor oă vedeam tot pe voi
și oă văd și azi, zăgrăviți pe pereții goi
ai celulei, în care mîine nu voi mai fi.
Ce să vă spun? Iertați mă pentru toate,
pentru clipele de neliniște
și pentru cele de singurătate
pe care vi le-am pricinuit...
Altfel nu se putea. Trebuia, negreșit,
să plec de la voi, pentru voi,
să plec de lîngă tine, pentru tine.
Așa...
Sărută-ți pe copii...
Rămîi cu bine.

*) Din ciclul „Scrisori de condamnați la moarte” din rezistența antifascistă bulgară.

Prînzul pe iarbă

Pe iarbă - o prelată; iar pe prelată, noi.
Pescarii și poetul beau astăzi împreună.
Schipește Ropotamo. Amiaza e în toi.
Rachiu-i foarte tare. Și pîinea i foarte bună.

Muscăm din roșii. Zeama ne curge pe bărbii.
Hamștile, ca niște bricege albastrii,
Stau lîngă brînză albă; iar pofta ne-o ascute
Măslina lunecoasă, sticloasa ceapă tute.

Cînd nu-i pahar, rachiu se bea și cu clondruț.
Din gură-n gură trece cu aburu i de foc.
Se spun povești, se cîntă, și se mai pierde ștrul...
Răsună cînci: „na zdrave!” și-un singur: „hai
noroci!”

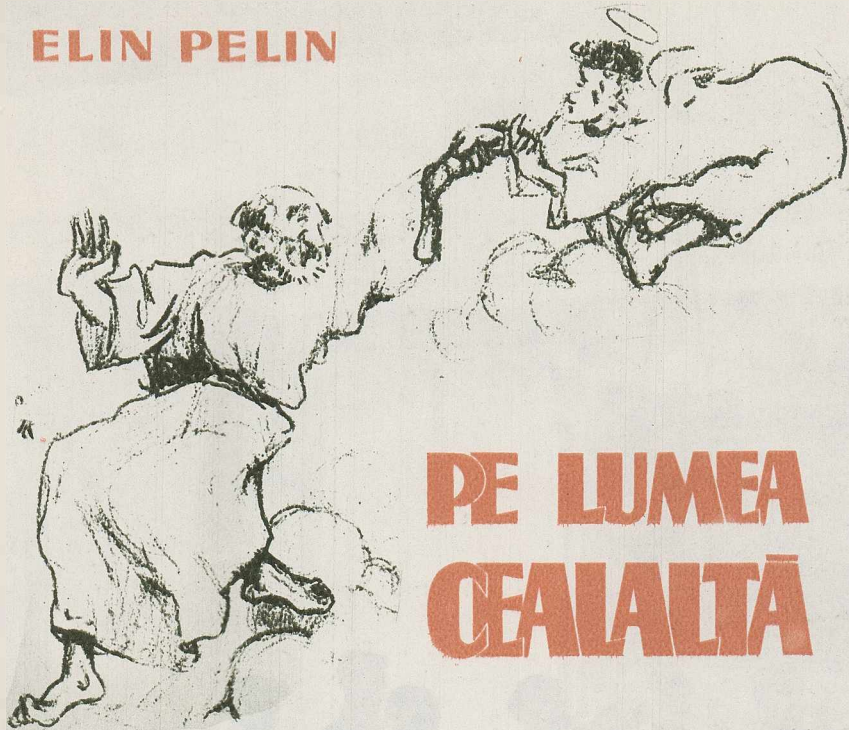
Poetu-ar vrea să doarmă, dar s-a făcut tîrziu.
Ne-așteaptă-un drum pe mare, de-un ceas, pînă
acasă.
Și marea ne trezește cu n altfel de rachiu,
Cu o furtună verde... Și-i oînt!... Și nu ne pasă!...

Baraca de fir

Un urs, un iepure și nuci, grămadă.
Iar dacă nimerești, ce de minuni!
Ursul va bate-n tobă și nuca o să cadă
Și iepurele o ia la fugă, oameni buni!

Dentistul de carton scoate-o măsea albastră.
Un clown e disperat fără motto.
— Tîntește bine partizanca noastră!

... Și am fost atît de mîndră de titlul apocrif.

PE LUMEA CEALALTĂ

Ilustrație de N. HILOHI

Elin Pelin (1878—1949). Elin Pelin este un clasic al literaturii bulgare, unul dintre marii maestri ai povestirii. Operele sale oglindesc societatea epocii sale, Bulgaria de la sfârșitul secolului al XIX-lea și pînă în al patrulea deceniu al secolului nostru.

Fostul învățător din satul Baïlovo a scris ani de-a rândul despre oamenii simpli, pe care i-a iubit cu căldură, și despre asupritorii acestora, pe care i-a urit cu patimă. Idealul de libertate către care a năzuit s-a împlinit abia către sfârșitul vieții sale. Elin Pelin a avut ferocitatea să mai vadă cu ochii pe eroii săi dragi, scăpați de împilare și asuprire, stăpîni pe viața și pe soarta lor, în Bulgaria nouă.

Cînd începu să umble prin sat zvonul că moș Matei ar fi murit, nimă-nui nu-i veni să creadă, pentru că moșneagului îi cam plăcea să se țină de pozne și pentru că așa ceva nu mai pățise niciodată. Dar cînd baba Iova le povesti cum își dăduse sfârșitul, toată lumea se convinge că de astă dată moșul nu le mai jucase un reghi. Soșise omul acasă de la lemne, descărcase măgărița, o legase, îi dăduse fînă și abia apucase să intre în casă și să se așeze lîngă foc, aprinzîndu-și luleaua, cînd se pomenise deodată că-l taie ceva peste mijloc, se întinse, oftase adînc și...

Se adunaseră vecinii și venise și baba Iova, căci omul, biet, era singur pe lume. Numai el și cu măgărița lui, blîndă, sură ca un hulub, cuminte și supusă ca o călugăriță. Venise baba Iova — dar la ce bun? Cum să oprești sufletul cînd el vrea să plece? „I-am spus — povestea ea — să-și facă cruce, da' el, măicuță, doamne, nici nu mai putea să se miște. I-au adus îndată un ciocănel de rachiu. L-a luat în mînă, a zîmbit, i-au licărit oleacă ochii și... și-a dat duhul.”

— Murise cu zîmbetul pe buze. Că i-o fi intrat atunci sufletul în rai sau numai fiindcă văzuse rachiu... asta nimenea nu poate ști.

Cînd bietul moș Matei pusesse spre cealaltă lume, fîcu mai întîi un popas la o răscruce, unde mai erau și alți drumetși ca el.

— Bun găsit — le zise el. Apoi, fără altă vorbă, îi întrebă: „Măi, oameni buni, care o fi drumul spre iad?”

Toți îl priviră mirați.

— La iad, la iad, pe unde se merge? — rosti mai tare moș Matei. Îi arătară pe unde și porni îndată la drum.

— Pe mine, firește, acolo o să mă bage — se gîdea el. Și dacă-i așa, barem să ajung la timp... Nu e de mine raiul... om sărman... Raiul e făcut doar pentru fețe înalte și pentru bogătani. Cu zdrențele astea pe mine și cu mîniile astea crăpate, cum să-mi dea drumul în rai! Optzeci de ani am pătimit și am trăit urgisit ca un cîine — și taman acuma să mă procopsesc? E adevărat, am fost om cu frica lui Dumnezeu și am căutat să-i păzesc voia, dar cine te-ntreabă?... O să țină răboj Dumnezeu pentru alde ăștia ca mine? Noi sintem din născare scriși în catastiful diavolului. Incaltea să fi umblat pe calea cea dreaptă; dar am greșit, măcar o dată, la beție! Și apoi, ambăut! De amar și de chin am bătut, nu-i vorbă, dar am bătut că, ce mi-am zis: și-așa și altminteri, tot nu fac vreo scofală, așa că... bea, omule... bea, doar îi ieși la un liman!... Singur mi-am netezit calea spre iad! Acuma acolo trebuie să mă duc, numai acolo.

Și cum mergea moș Matei cufundat în gînduri, deodată cineva din văzduh îl trase înapoi de mîncă.

— Stai, măi omule, încotro?

— Păi, la iad — răspunse unchiașul.

— La iad? Ai greșit drumul, moșnege.

— Nu l-am greșit, n-avea grijă, știu eu unde trebuie să meargă fire-care, nu te uita la mine că-s fără carte.

— Dar tu ești scris la noi în rai... Uite, eu sînt îngerul trimis să te aducă acolo.

— Măi flăcăule, cată-ți de treabă, nu se cade să-ți bați joc de un om bătrîn ca mine...

Îngerul, văzînd că n-are încotro, îl apucă pe moșneag de subsuori și zvrîr! sus spre înălțimile pline de slavă, unde mirosea minunată a

tămîlie de Smirna și unde zburau în rotocoale îngeri luminoși cu busuioac în mîni, cîntînd ca-n vis:

„Sfînt, sfînt, sfînt e domnul savaot.”

— Unde mă duci, măi flăcăule? O să te certe stăpîni; nu vezi că duhnesc a rachiu? — strigă moș Matei, zbătîndu-se să scape, dar îngerul începu a fîlfii mai virtos din aripi, purtîndu-l și mai sus, în slăvile cele mai înalte, pînă ce ajunseră la porțile raiului. Turnate din aur și bătute în nestemate, porțile străluceau ca soarele, luîndu-și ochii. Sfîntul Petru stătea în fața lor cu o cheie de argint în mînă și cu un catastif dinainte.

— De unde ești, din ce sat? — îl întrebă el pe moș Matei, apoi începu să caute în catastif. Moș Matei nu mai avu ce face și trebui să deschidă gura:

— Păi, din Poduene...

— Din Po...?

— Din Poduene! — strigă moș Matei, gîndindu-se că pesemne sfîntul Petru o fi cam tare de ureche.

— Po... Po... Po... — se apucă să caute sfîntul în foile caietului — Poduene! Așa e, ai dreptate.

— Nu se poate! O fi vreo greșeală, sfînte Petre.

— Ce greșeală? Asta nu-i plăcintă, ci catastif, numerotat, șnuruit și pecetluit de atotputernicul cu mîna lui — îl muștră apostolul.

— Bine, numai să nu te căiești — răspunse unchiașul.

— De ce?

— Păi, bre omule, eu prea am deșertat multe clondire ca să mai pot fi printre cei drepți.

— Vei fi deșertat multe clondire, dar și multe necazuri ai îndurat, așa încît ești iertat — îi întoarse vorba sfîntul Petru, deschizîndu-i porțile.

„Păi atunci, sfînte Petre, să-mi fi adus încoace și măgărița” — dădu să se roage moș Matei, dar îngerul îl și împinse înăuntru și, amuțit de mirare, unchiașul nu mai apucă să spună nimic.

Cum intră în rai, moș Matei se gîndi la baba lui, care părăsise pămîntul plin de păcate mult înainte de el.

„Dacă pe mine, care am bătut virtos și am tîrnut-o atîta m-au primit aici, atunci pe ea, biata, or fi pus-o chiar în mijlocul raiului. Dumnezeu a făcut-o mai blîndă din fire și m-a iertat de toate... Ei, cine știe ce m-ar fi așteptat de n-ar fi fost ea!” Și grăi către înger:

— Măi flăcăule, ia spune nu-i pe acilea alde baba Mateița, îi mai zice și Trenă după bărbat?

— Din ce sat? — întrebă îngerul.

— Din Poduene...

— Da, da, este... — răspunse îngerul și începu a-l plimba pe moșneag prin rai.

— Bre, bre, ce frumuseți, ce mîndrețe!... — se mira unchiașul, văzînd minunățiile raiului, de care numai drepții se pot bucura.

— Da' popa Neculai tot aicea o fi? — își descusea el călăuza.

— Cine?

— Popa Neculai de la biserica mică, ăl de ne dădea bani cu dobîndă... N-aș vrea să dau ochii cu el. Îi mai rămăsesem ceva dator cînd a marîit, și cu el s-a stîns și datoria.

— Ehe, popa Neculai e în căldarea cu smoală, moșule.

— Ce vorbești?

— Pe cinstea mea!

— Păi, doară era preot, slujitorul lui Dumnezeu, cum s-ar zice, față bisericească!

— N-are a face... Aicea merge după dreptate, fiecare după faptele lui. O fi fost el popă, dar vezi c-a păcătuit. Vlădica, că-i vlădică, și tot în iad este.

— Tii, nu mai spune!

— Și el e pedepsit, moșule... A fost el vlădică, e drept, dar prea se fălea cu rangul lui; numai mărimurile aveau trecere în ochii lui; amărății, nevoiași, parcă nici n-ar fi fost pe lume. Se scutura de ei și dacă îi miluia, le azvîrlea în silă pomana, cîntînd să se descotorosească de ei cît mai repede... Se îmbrăca numai în scumpeturi și se ghițuia zi de zi, iar pe oameni îi învăța să postească... Asta nu e păcat?

Moș Matei își șterse fruntea cu mîna, apoi zise:

— De! Știu eu de-o fi sau nu păcat? Că noi sintem oameni fără carte, nu înțelegem. Lasă asta, mai bine du-mă la o cîrciumă să beau un rachiu, că-mi arde gîtul ca de jeratic.

— Ei, asta e, moșule! Păi, aici nu sînt cîrciumi! — spuse îngerul.

— Cum nu sînt?

— Nu sînt; cum să fie?

— Păi, cum se poate, la atîtea frumuseți să nu fie și o cîrciumă? Unde să stea omul să se odihnească, să bea o dușcă de rachiu ca să mai prindă putere? Ia uită-te la mine: vin taman de jos, de pe pămînt, și-abia mă mai țin picioarele... Nouă popa ne spunea că în rai găsești tot ce-ți dorește sufletelul, și cînd colo... Mai bine mă duceam în iad. Acolo-s cîrciumi?

— Sînt.

— Ei, atunci du-mă acolo, rogu-te; nu-i nici o procopseală aici dacă n-ai și tu colo să pui oleacă de rachiu pe limbă. O fi prost în iad, nu zic, da' eu sînt învățat: o să îndur, dar cînd o să am un pic de răgaz, o să beau și o să-mi treacă!

— Nu se poate, moșule!

— Of, of — suspină unchiașul — parc-aș fi, zău, la închisoare! Să nu poți merge unde poțtești!

— Las' c-o să te înveți, moșule! — încercă să-l mîngîie îngerul.

— Of, of, o să mă învăț, ce să fac! — suspină moș Matei și încercă să-l ia pe de parta. De, măi flăcăule — începu el a-i vrăji îngerului — bine ar fi, zic, să deschideți aici și o cîrciumă. Cînd l-oi întîlni pe Dumnezeu, chiar o să-i spun pe șleau că ar fi bine... Și pe lîngă toate celelalte, n-are un' să tragă receptorul, cînd vine.

— Păi, pe aici nu-s receptori, moșule!

— Ei, na, cum să nu fie?

— Nu sînt!

— Oho, maică măicuță sfîntă, păi, aici e de mine — izbucni vesel moș Matei, apoi adăugă, închinîndu-se:

— Ei, să știi că asta-mi place mai mult decît toate aci, la voi! Și plecă degrabă să-și caute baba.

Ce face multimea...

— Întimplare adevărată —
de Demostene BOTEZ

Ilustrația de N. POPESCU

Ion Zapan, președintele gospodăriei colective „Lenin” din Crătești, se scula de pe scaun, spunând:

— Da, da... Am văzut multe... Am învățat multe... Avem atâtea de făcut la noi!

Ceilalți doi — Vasile Zamfir și Grigore Amandiței — se ridicară și ei, gînditori. Își simțeau sufletul încălecat, ca albinele de polen.

Zamfir era președintele statului popular, iar Amandiței, secretarul organizației de bază. Zamfir dădu scuturat din cap:

— Da, da! Avem multe de muncit. Nici acolo, tot ce-ai văzut, nu s-a făcut bătînd din palmă. Și-au pus tot sufletul.

Zapan sosise în timpul nopții din Uniunea Sovietică, unde fusese cu o delegație de colectiviști și acum le istorisise pe scurt celorlalți, din cele văzute acolo. Amandiței plecă grăbit ca și cum ar fi voit să se apuce de îndată de o ispravă mare. Era un tînăr înimos și iute. Cînd ieși în fața clădirii statului popular, avea fălcile încheșate ca la atac. Spuse, întorcînd capul peste umăr:

— Zapan, o să adun oamenii să le spun și lor. Trebuie să știe toată comuna, ce și cum! Asta nu poate să rămîie așa!

În șosea îl întîlniră pe moș Ipate, paznicul de noapte de la gospodărie. Mergea cu Vasile Viziru — cel fără o mîină. Se duceau spre țarină.

— Cînd veniși, tovarășe președinte? — întrebă Ipate, vesel, cu un zîmbet luminat pe toată fața... Parcă ai mai întinerit!

Zvelt, înalț, cu cătătura dreaptă, Zapan îl privi în ochi:

— Ei, ce-i nou?

— Toate bune. Avem un grîu după iazul lui Mazilu, de nu s-a mai pomenit.

Oamenii erau toți în cămașă, că în ziua aceea de sfîrșit de iunie, se brodisse o arșiță cumplită.

— Numai că o să ploaie — continuă moș Ipate — și încă n-am apucat a-l strînge.

Prăvestirea moșneagului părea ciudată, pe o amiază ca aceea în care soarele dogorea ca focal.

Cînd auzi de grîu — măcar că trecuse pe lingă el toată primăvara și-l văzuse, că doar era în coasta satului — Viziru se întunecă. Atunci cînd s-a înființat gospodăria colectivă, Zapan îl întrebă și pe el dacă nu vrea să intre, mai ales că, în sat, de cîte ori se adunau oamenii în vederea constituirii, el vorbise pentru gospodărie, arătînd ce a văzut „dincolo”, în timpul războiului.

— Păi, eu — îi răspunse Viziru — nu pot... eu sînt invalid, n-am o mîină. Eu nu pot lucra atîta cît alții. Ar însemna să mă țineți voi. Asta nu se poate. Așa... la mine... cît oi face, atît o fi.

Degeaba'a încercat Zapan să-l convingă, n-a putut.

— N-ar fi cu dreptate — răspundea Viziru. Cînd i-aș vedea pe ceilalți colectivisti asudînd la munci grele, unde trebuie două mîini, mi s-ar părea că eu le fur din munca lor. Nu se cade...

— Ai văzut grîul? — se întoarse moș Ipate spre Zapan.

— Uite, acum tocmai acolo mă duceam.

— Astă-noapte, tîrziu, s-a terminat seceratu'. Stau snopii, parcă ar fi plouat cu snopi. Trebuie să fii dibaci, să te strecuri printre ei...

Și moș Ipate se arătă mîndru, de parcă grîul era numai și numai isprava lui.

Zapan și Ipate se despărțiră de Viziru. Coborîră amîndoi în valea Lohanului. Acolo, în spațele iazului, semănaseră grîul.

Pe iezătură, Zapan se opri. Iazul era destul de umflat, din cauza verii ploioase. Fața apei scînteia în bătaia soarelui, ca o oglindă. Tocmai în coada lui, niște lișițe se vedeau mici, ca niște simburi de harbuz. Pe deasupra apei, lumina juca în unduiri străvezii. Săbiile păpuriiului stăteau drepte și neclintite.

Zapan privi îndelung fața iazului, malurile,

iezătura, cele două sălcii aplecate, parcă ar fi măsurat totul.

— Ei, moș Ipate, om fi noi în primul an, da' eu cred că tot ne-om învrednici să facem ceva cu iazul ista. Aici noi putem face mare lucru. O să trebuiască curățat, întărit... adîncit...

Se vede că, în gîndul lui, el vedea multe, căci fața i se lumină de un zîmbet, ceea ce i se întimpla rar. Coborîră în dosul iazului. Pe fundul gîrlei se scurgea o șuviță subțire de apă, printre fire de iarbă grasă.

Acolo, între terasamentul de cale ferată și curmătura pîrăului, se întindea tarlaua de grîu. Snopi înfoiați stăteau culcați unul după altul, în șiruri dese. Mîriștea trosnea de turecile cizmelor lui Zapan. El se plecă, luă un spic în mîină, îl frecă în palmă, îl suflă, îl cîntări săltîndu-l și-i privi bobul roșcat.

Moș Ipate se uita, tot numai zîmbet, cînd în palma, cînd în ochii lui Zapan, ca și cum ar fi spus:

— Ei, vezi!?

Înspre firul apei rămăseseră cîteva postate de grîu nesecerat. Îl culcaseră ploile la pămînt și mașina de secerat n-a fost chip să intre în el. Vreo opt femei îl secerau cu seceră. Mănunchiurile de spice săltau regulat, de parcă fetele și-ar fi dat mereu părul blond la o parte. Zapan se apropie de ele.

— Noroc bun, tovarășelor.

— Bună să-ți fie inima, tovarășe președinte — răspunseră ele, în cor.

— Veniși la cules — începu, în glumă, Paraschiva Mititelu, o femeie vioaie, mărunțică și care, cu toate că era tînără, ridicase două fețițe ce secerau alături.

De la tarlaua de grîu, cei doi se îndreptară spre sediul colectivei. Din sus, pe deasupra pădurii, se vedeau acum ridicîndu-se valuri de nori negri.

— Am zis eu — observă moș Ipate — prea frige soarele. Vine ploaia...

La sediu, Zapan întîrzie. Lipsise mai mult de o lună și voia să-și dea seama de tot ce se petrecuse în lipsa lui. Erau acolo socotitorul Flueraș, și Crămene din comitet, și un mecanic atunci sosit — că, spre seară, avea să vie și batoza.

Stăteau de vorbă, cînd, deodată, se auzi o huruitură prelungă, de s-a cutremurat tot pămîntul. În cancelarie începu să se întunece, ca și cum cineva ar fi tras perdelele. Toți ieșiră în prag.

Dinspre miazănoapte, rotocoale de nori ne-

Popescu

gri, tiviți pe margine cu un alb strident, se imbulzeau pe cer, ridicându-se unul deasupra altuia. Se involburau repede, ca și cum s-ar fi ridicat dintr-un incendiu imens de dincolo de orizont. Un fulger crestă în zig-zag masa neagră și o clipă toate fețele se luminau, ca într-o scăpărare imensă. Împrejur totul se văzu limpede, de un alb lunar, ca vărui, și iar dispăru într-o semiobscuritate.

Trecu apoi o boare răcoroasă, înfiorând frunzele salcîmilor din față. Dar asta ținu numai o clipă. Din dosul casei se auzea parcă venind ceva greu, ca un tren nesfârșit. Și, deodată, praful de pe drum izbucni în sus și începu să alerge, amestecat cu fire de paie și frunze rupte. Coroanele salcîmilor foșniră apăsate, aplecându-se și ridicându-se cu undulări repezi. Virfurile lor parcă se despletiseră. Ar fi voit să se smulgă din rădăcini... O cracă mare îngemănată cu trunchiul salcîmului din poartă gemu prelung, abătându-se la pământ. Picături mari ciocăniră rar tabla acoperișului.

Soarele era de mult acoperit. Intunericul se lăsa gros, masiv, ca o noapte neobișnuită la ceasul acela de după-amiază.

În curte, vietățile fugeau să se adăpostească. Neculai Scutaru sosi cu o sarabană, în fugă, și prinse a deshăma caii, grăbit.

Chipurile oamenilor erau ca încrămenite. Nici unul nu făcea nici o mișcare. Parcă-i pironise cineva. Nici n-ar fi avut ce face. Nu puteau opri stihia.

— O să prindă batoza pe drum — agrăi mecanicul.

Nimeni nu răspunse, nu adăugă nimic. Ceilalți se gîndeau la griu... la griul din dosul iazului lui Mazilu.

— Viră sarabana sub șopron — îi strigă Zapan lui Scutaru. Dar acela nu auzi nimic, din pricina tunetelor care bolboroseau într-una, ca și cum ar fi clocotit și cerul, și pământul.

Și deodată, torentul se dezlănțui. Apa începu să curgă de sus, nu în picături, nici în strune groase, ci în falduri duse de vînt, ca și cum ar fi fost turnată cu mii de găleți.

Cu un sac în spate, Scutaru se repezi din grajd și împinse de oște sarabana, sub șopron.

Pe jos, apa începu să curgă în toate părțile, turbure, amestecată cu pământ. Vîntul sufla puternic, încrețind apa sub care nici iarba nu se mai vedea. De streasăni atrîna perdeaua sticloasă a apei, scuturată de furtună.

Fața lui Zapan se înnegrise. Moș Ipate își mușca mustața, repezit. Toți tăceau.

De obicei furtunile de vară sînt trecătoare. Dar asta ținea de vreo două ceasuri, cînd întărîndu-se, cînd domolindu-se puțin, ca să înceapă și mai tare.

Cît vedeai cu ochii, totul era cenușiu, întunecat. În curte nu se vedea nici o mișcare. Parcă o ceață murdară se țira pe deasupra pământului.

Pe nesimțite pînza cenușie se rări. Tunetele răsunau gros, departe, spre vale, stîrnind eco-

uri în pădure, unde mai tuna parcă a doua, a treia, a patra orară.

Ploaia continua, dar mai domolită. Acum îi vedeau sîrmele întinse, sticloase.

Pe prispa din fața sediului, oamenii stăteau la rînd, cu spatele lipit de perete, toți cu aceeași preocupare: griul...

Dinspre poartă, zăriră ca prin piclă, o umbră, apoi un om alergînd, puțin aplecat pe-o parte.

— Cine-o fi? — întrebă cineva.

Toți se uitară mai atent într-acolo. Cineva desluși.

— Asta-i Viziru... nu vedeți, el merge așa... din pricina mîinii...

— L-a apucat prăpădu-n cîmp — spuse moș Ipate, întorcînd fața spre Zapan. Știi, după ce ne-am despărțit...

Viziru încercă să strige de departe:

— Nu stați...aa... — dar se înăbuși și nu putu continua.

Abia cînd atinse prispa, grăi sacadat, în răstimpuri, gîfîind:

— Să varsă iazu'... o să-l rupă... vin apele puhoi din sus. Cît lumea... O să ia griu'...

— Să scoatem satu'... Satu'... — strigă Zapan.

— Să tragă clopotele, clopotele — răcni moș Ipate.

— Eu fug jos, la iaz — strigă Zapan. Trimiteți satu'...

Oamenii se repeziră, intrînd în apa din curte, care începuse să-și taie făgașuri.

Ploaia se mai domolise. Vîntul alergase departe. Totul era liniștit. Parcă nimic nu s-ar fi întîmplat. În picuri mici, sărăcăcioși, ploaia mai cădea dreaptă. Din salcîmi, atrîneau, cu dosul argintiu al frunzelor răsfrînte, crengi rupte. Se auzeau numai piraiele gîlîind și, tot mai departe, strigătele oamenilor.

— Săriți, la griu... Se rupe iazu'...

Clopotul bisericii începu să sune brusc, repezit, fără contenire, ca scuturat de un cutremur.

— Luați căruțele...

— Care ești acela... Nu vii?

— Păi, eu... ce?... Eu nu-s'colectivist.

— Nici eu nu-s' — strigă Viziru. Da' ce?... Asta-i muncă de om... Înhamă, și hai cu noi!...

— Tîncu... Tîncu... ai grijă de copii, că noi ne-am dus!

Deasupra pădurii se ridica o geană limpede. De sus, de-abia mai buraița.

Tot satul era în picioare. Amandiței galopa călare, de la casă la casă. Era tot plin de glod. Alți utemiști ieșiră călări să împînzească satul, apoi se lăsară printre oameni, alergînd pe jos, spre tarlăua de griu.

Din susul iazului se auzeau vîind apele care continuau să vie, adunate de pe toate văiugele care dădeau în valea Lohanului. Parcă scăpase devala un mărțar.

— Treceți griu' la adăpost, dincolo de terasament!...

— ... dincolo de terasament.

— ... terasament...

Vorba răsuna ca un ecou repetat, din gură în gură.

Snopii erau grei de apă. Spicele atrîneau zburlîte și supărate. Cu cîte doi subsuoară, cu alții ținuți de legătoare, femei, copii, bătrîni se îndreptau spre terasament. Alții, care stăteau deasupra, îi primeau și-i treceau dincolo, la adăpostul revărsării.

Pirăiașul Lohanului era umflat.

De s-ar fi rupt deodată iezătura, ar fi cuprins sub un val uriaș, toți oamenii aceia care se zbăteau cu snopii în mîna. Dar nimeni nu se gîndea la asta.

Numai acolo, la iezătura, Zapan, cu moș Ipate, cu Zamfir săpau repede o ieșire a apelor spre adîncitura Lohanului, ca să ușureze presiunea. Cazmalele mușcau adînc pământul moale. Iată, se făcu loc pentru o șuviță

de apă... apoi pentru o vîină groasă... Curentul își lărgea singur albia... Pe fața iazului, gunoaiele de deasupra — pene de rață, paie, frunze rupte — începură să se imbulzească spre scurgerea tăiată, de parcă le-ar fi mînat un vînt nevăzut.

— Iazu' ista s-a rupt odată... să fi avut atunci vreo șaisprezece ani... — grăi Ipate, ca să nu tacă.

— S-a fi rupt atunci, da' acu n-o să se mai rupă — îi tăie vorba, hotărît, Zapan.

— Or să-l ție sălciiile...

— Și noi...

Dinspre mieznoapte se însenină de-a binelea. Soarele, dinspre asfințit, se uita înapoi pe sub sîta rară a norilor, ca pe sub marginea unei căciuli.

Oamenii începură să se vadă bine la față, să se recunoască. Părul femeilor atrîna pe umeri, ciuciulete, pe sub saci aruncați în fugă, pe spate. Era o forfotă neînchipuită. Paraschiva Mititelu îl văzu alături pe Viziru, cărînd doi snopi în mîna stîngă, aplecat tare spre partea dreaptă, unde-i lipsea brațul. Cămașa-i era lipită de trup. Pe sub ea, se vedea bine montul brațului ciung.

Părul îi era lipit de cap și lucios.

Dar el n-o văzu. Nu avea cînd să vadă pe nimeni.

Amandiței arunca repede snopi în căruța lui Manole Neghină, pe care i-o luase din poartă.

Tarlăua se goli repede de snopi. Oamenii ori fi părut ca niște furnici, dar furnicile astea erau neobosite și multe.

Mai rămăsese un clin necărat. Acum, acolo, pe locul acela mic, se adunase toată lumea. Pînă atunci tăcuseră... Acum începură să se dezlege limbile.

— Ehei, dacă am fi hojma atîția colectivști cîți s-au dovedit azi?

— Ai văzut, dacă-s mulți, ce repede a mers treaba?

— Păi, nu sîntem dintr-un sat?

— Ei, acu' ne am învățat și noi cu colectiva.

— Ce face mulțimea, nu poate face omu', singur...

Unul cleveti:

— Noi cărăm și ei or să-l mîntînce.

— Mîntînce-l sănătoși, că ei l-au muncit.

— Te-ai fi îndurat să-l lași pe gîrlă — se oțări o bătrînă.

— Păi, asta era muncă, nu glumă!

Dinspre iaz se auzi răcînd:

— Fugiți, fugiți...

Toți oamenii se năpustiră pe terasament. Căruțele porniră în galop, devala.

Apa iazului, umflată de șuvoaiele care tot veneau din sus, începu să treacă peste izitură, cîrînd ca o perdea groasă în dosul ei, apoi să înainteze repede de-a lungul tarlalei, șuruind prin paiele țepoase ale miriștei înalte. Înainta, așa cum înaintează și focul cînd cuprinde o miriște pe o secetă mare. La fel.

Oamenii stăteau îngrămădiți pe terasamentul căii ferate, privind apa care se strecura cu repeziciune, ca o dihanie ce se țira pe furie.

Viziru se repezi spre cele cîteva zeci de snopi care mai rămăseseră în curentul apei. Și deodată, după el, tot locul se înnegră de oameni, porniți să ridice snopii. Apa creștea cu șiretenie, nevăzut.

Cînd totul fu gata, oamenii rămăseră pe terasament tăcuți, adînciți în ei.

Curentul apei învîrtea pe deasupra un snop uitat. Paraschiva ridică fusta și se repezi să-l prindă, dar nu-l mai putu ajunge. De-abia mai devala, îl prinse Amandiței.

Apoi, mulțimea începu să se înșire spre sat.

Ultimele raze de soare le veneau drept în față.

Din mers, femeile își storceau broboadele, poalele fustelor de pe ele.

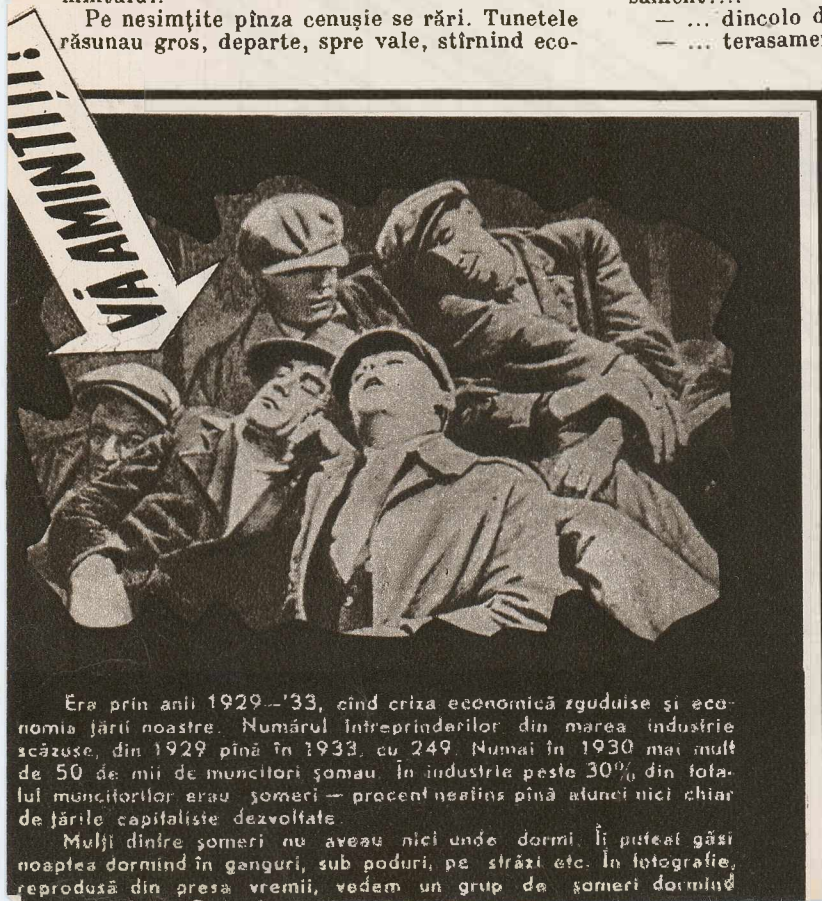
★

A doua zi a fost o zi de vară senină și caldă.

Dis-de-dimineață, colectivștii au pus snopii în picioare și pînă-n seară s-au uscat.

În acel an al gospodăriei colective din Crețești, de pe tarlăua din dosul iazului lui Mazilu, oamenii au avut 2.800 kilograme la hectar.

— Iar tu, Vizirule — zise moș Ipate — să nu mai spui că nu poți fi de folos...

VIA AMINTIȚI!

Era prin anii 1929-'33, cînd criza economică zguduise și economia țării noastre. Numărul întreprinderilor din marea industrie scăzuse, din 1929 pînă în 1933, cu 249. Numai în 1930 mai mult de 50 de mii de muncitori șomau. În industrie peste 30% din forța-lul muncitorilor erau șomeri — procent neobșit pînă atunci nici chiar de țările capitaliste dezvoltate. Mulți dintre șomeri nu aveau nici unde dormi. Îi puteai găsi noaptea dormind în ganguri, sub poduri, pe străzi etc. În fotografie, reproducă din presa vremii, vedem un grup de șomeri dormind

Taina sergentului Tkacenko

Ianuarie 1947... Curtea unui mare depozit militar sovietic din Berlin e plină de forfotă și gălăgie... Miroase puternic a benzină și motorină, țipă claxoanele, pocnesc puternic gazele țignite din esapamente... E un du-te-vino necurmat, un mișun care pare haotic, de nestăpinit, ca întotdeauna când se distribuie echipament nou...

Așteptându-și rindul, câțiva șoferi se adunaseră în jurul sergentului Tkacenko... Din când în când, se auzeau hohote nestăpinite de ris. Sergentul ridea și el, mai sonor decât toți ceilalți, apoi începea o nouă anecdotă... Vorba domoală și accentul specific trădau în el pe ucrainean...

— Ei—continuă el vesel, răsu-cindu-și mustățile subțiri — să vă spun una cu Napoleon... Știți că soldații îl porecliseră Micul General... Într-o zi, în ajunul unei mari bătălii, nu-mi mai aduc aminte care, Micul General își inspecta dispozitivul de luptă... Când, ce să vezi? În fața lui apare un cavalerist mic de statură, cu nas de vultur, cu buze subțiri, care-i semăna leit... Ptnă și mișcările parcă le copiasse de la Micul General... Contrariat și amuzat în același timp, împăratul se apropie de sergent și-l întrebă:

— Sergent, mama dumitale a fost cumva prin Corsica?

Sergentul ia poziția reglementară, se gîndește câteva clipe intens, apoi răspunde calm:

— Nu, tata...

Poanta anecdotei fu întimpinată cu o nouă explozie de veselie...

Rîzind încă, oamenii se dădură la o parte curioși, făcîndu-i loc unui plutonier de la depozite, care se uitase tot timpul cu încordare la Tkacenko...

— Rem—exclamă el cînd fu în fața sergentului. Tu ești, Rem? Oare nu mă-nșală ochii?

În mîna sergentului țigara tremura ușor, dar în privirea mirată pe care i-o aruncă celuiilalt, șoferii deslușiră că nu pricepea despre ce este vorba...

— Cum, nu ești Rem Moroz, din Harkov?—repetă plutonierul stînjinit...

— Le-ai cam înlocuit, frățieare, — îl repezi cineva... Tkacenko al nostru nu prea seamănă cu Moș Gerilă!... În primul rînd pentru că n-are barbă...

— Ia mai scutește-mă—se ofări plutonierul. Doar n-am căpătat orbul găinilor. E Rem — și pace! Și chestia cu Napoleon mi-a spus-o de o sută de ori la Harkov. Ce dracu' doar am copilărit împreună!

Șoferii se întoarseră mirați spre Tkacenko, care părea adîncit în gînduri... Nu avură prea mult de așteptat...

— Și spui că ai avut un prieten care-mi semăna leit? — se adresă el plutonierului, cu un ton batjocoritor.

— Doar n-oi fi vrînd să spui...?

— La Harkov?—întrebă Tkacenko, la fel de batjocoritor.

— Exact... — ripostă mînios plutonierul... Pe strada Sumski, numărul 126...

— Și avea o mamă frumoasă?

— Ei, parcă nu știi cum arăta maică-ta!

Sergentul păru că se gîndește iar, apoi răspunse:

— Știi, e posibil... A fost tata pe-acolo.

— Bravo, Tkacenko, bravo—începură să strige șoferii, cutremurîndu-se de ris... L-ai dus! I-ai tras-o! Bombă!

EVADAT DIN BEZNA

I

Din acest reportaj — a cărui primă parte o publicăm în numărul de față — cititorii vor afla cum a devenit Rem Petrovici Moroz agent al serviciului american de spionaj. În această calitate el a pătruns pe teritoriul U.R.S.S., și s-a predat autorităților sovietice, recunoscîndu-și vina.

— Ei, fraților, s-o ștergem, le curmă sergentul veselie. E rîndul nostru la încercare...

Și se urcă în mașină, lăsîndu-l pe plutonierul Nikolai Soloviev țintuit locului în zăpadă, privind stupefiat și contrariat după el...

Semnalul fatal

Gonesc camioanele spre cantonamentul din Hannef. Unul după altul, mozolesc zăpada, o fărîmițează, o frămîntă. Roți după roți își întipăresc amprente în covorul moale și murdar. În dosul parbrizului uneia din ele, un observator atent ar fi putut desluși chipul unui om cu mustăți subțiri, fine, privind încruntat drept înainte, cu mîinile crispate pe volan. Tkacenko avu deodată impresia că

tirăște după el ceva nemaipomenit de greu și de murdar, că tovarășii lui îl arată cu degetul, deoarece acum, poate chiar acum, plutonierul Soloviev raportează superiorilor despre acest caz ciudat. El trece parcă prin fața a nenumărați soldați, ca un general care-și trece în revistă trupele... Dar în loc să-i prezinte spre onor arma, toți soldații, pe măsură ce el înaintează, ca la comandă, întind spre el degetul. Ochii lor sclipeșc metalic, necruțător...

— Visez cu ochii deschiși—treceri el... Sînt un prost...

Încercă să se gîndească la altceva, la o Gretță oarecare, blondă și binevoitoare... Dar gîndurile o luară iar razna... Ca pe un ecran, în fața lui se perindară imagini vii, la început încalcite,

confuze, apoi din ce în ce mai limpezi...

El și Kolea mergînd la școală... Certurile copilărești... Tabăra de pionieri... Absolvirea celor 7 clase elementare... Bucuria părinților... Planurile lui Rem și Kolea, apoi...

Apoi o forfotă neobișnuită... Străzile pline de tancuri, camioane, autotunuri în drum spre front... Bombardamentele care cutremurau orașul... Retragerea... Încercarea de evacuare, învălmășeala de pe drumuri, oameni care se calcă în picioare, se împing, se izbesc unii pe alții... O mamă care urlă în mijlocul vălmășagului, căutîndu-și copilul... Apoi, întrecînd urletul mării umane, șuieratul strident, înspăimîntător al Messerschmidurilor, răpăitul sacadat al mitralierelor, oamenii prăvăliți la pămînt, pe marginea șanțului, țignete de sînge, fugi neputincioase, blesteme, urlete de agonie, toate contopite într-un vuiet înspăimîntător, care te asurzea, te înăbusea, te rostogolea fără sens, ametit, zăpăcit, ca într-un cazan imens de tunete, flăcări și explozii...

Regimentele hitleriste intrînd în oraș, cîntînd sălbatic „Deutschland, Deutschland über alles“, bătînd cadența cu pasul de gîscă, neobișnuit, străin și amenințător... Execuțiunile publice... Apoi groaznicul masacru care a preschimbat pămîntul de la marginea orașului într-o uriașă groapă comună, convoaiele nesfîrșite de deportați înghesuți în vagoane de marfă, lipșiți de aer, de apă, lihniți de foame, secerăți de boli... Într-unul din aceste vagoane a făcut și familia Moroz călătoria forțată spre Germania.

Eliberarea l-a pus pe Rem în fața unei situații greu de rezolvat. În Nûnbergul ocupat de americani, familia Moroz a fost transferată într-unul din așa-numitele lagăre pentru „persoane strămutate“. Pe Rem l-a mirat și l-a îndurerat hotărîrea neașteptată a părinților săi de a nu se mai întoarce în patrie... El, împreună cu alți cetățeni, s-au repatriat... Rem a fost încorporat în armata sovietică dar, cum se temea să nu aibă neplăceri din pricina părinților, și-a însușit numele de familie al mamei sale, Tkacenko...

Și acum, neprevăzutul i-l aducea în cale pe Kolea Soloviev, pen-

În fața autorităților sovietice, Rem Petrovici Moroz povestește... Nu lipsesc actele false de identitate, revolverul, banii și alte corpuri delictive.

tru a-l face să simtă că trăște în urma lui acel ceva nemaipomenit de greu și de murdar, lucru pentru care oamenii îl privesc cu dispreț și-l arată cu degetul...

Senzația aceasta a unei apăsări copleșitoare nu-l mai părăsi pe Rem. În suflet îi creștea zi de zi spaima că va fi demascat. Incepu să muncească dezorganizat, fără tragere de inimă, încit până la urmă primi observații de la superiori... Veselul sergent Tkacenko devenise de nerecunoscut...

Într-o zi, un curier îi transmise ordinul de a se prezenta la statul major al batalionului...

Încercă iarăși senzația aceea copleșitoare, insuportabilă, văzu iar miile de degete care-l ținteau acuzator...

Ajuns la șosea, în drum spre statul major, sub impresia frământărilor din ultimele zile, Rem luă hotărârea fatală... Nu avu mult de așteptat până să se ivească o mașină în drum spre Berlin. Când mașina se apropie, Rem ridică în sus o mână tremurătoare...

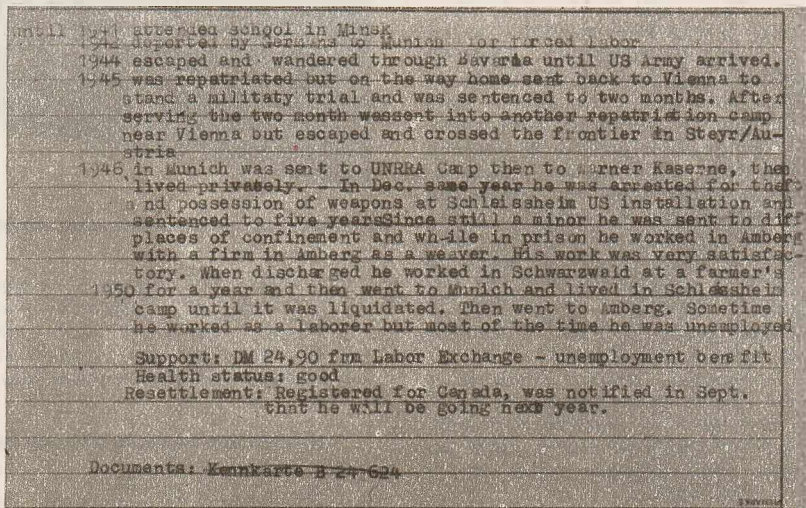
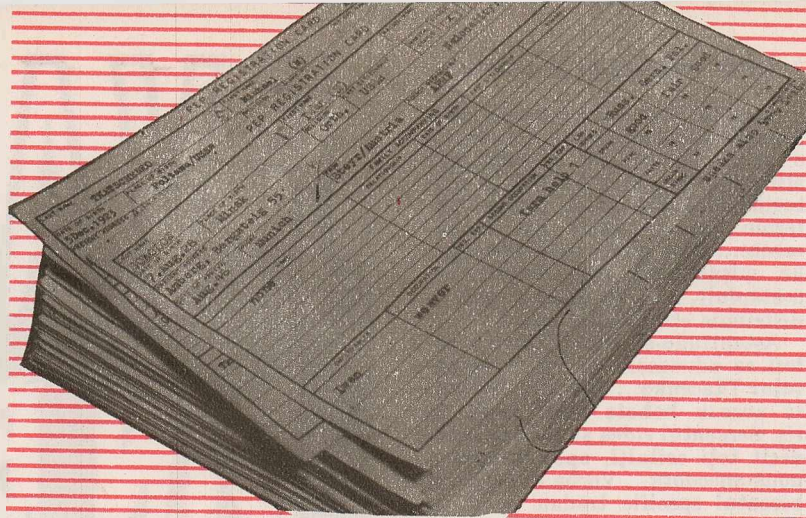
În ghearele mașinii infernale

Berlinul occidental îl izbi pe Rem foarte neplăcut prin contrastul izbitor dintre mizerie și fast...

Clădirile mutilate căscau găuri negre, din care se revărsau încă moloz și fierărie. Geamurile oarbe îi făcuseră o impresie sinistă... În centru, reclame luminoase, baruri și taverne din care răzbeau cîntecele răgușite ale bețivilor și tropăitul unor dansuri sălbatice... Orașul parcă se trezise dintr-o îndelungată letargie și acum își serba prin orgii și dezmaț refintoarcerea la viață... Rem începu să regrete gestul nesocotit pe care-l săvîrșise, dar nu mai vedea nici o posibilitate de scăpare... Se simțea rătăcit într-un labirint imens, azvirlit dintr-un coridor într-altul, veșnic în căutarea unei firide unde să-și odihnească măcar pentru o clipă oasele istovite și să pună rînduială în gândurile care-i răvășeau, nemi-lose, creierul. Nici nu bănuia că era abia la începutul încercărilor.

Pentru început se angajă mecanic auto în orașul Arolsen, dar n-avu noroc să facă prea mulți pureci acolo. În curînd C. I. C. (Serviciul American de Informații) începu să se intereseze de el. Fu chemat și supus unui interogatoriu amănunțit. Faptul că dezertase din Armata Roșie atrăgea cu deosebire atenția anchetatorilor...

— Ascultă-mă pe mine, Rem, eu sînt pățit cu americanii— îl

Așa arată fișele trădătorilor recrutați de serviciul de spionaj american aflate în cartoteca lui Mr. Wulfert, reprezentant al „societății de binefacere” intitulată „Prietenii americani ai libertății ruse”. Lui Wulfert îi fuseseră sustrate aceste documente de către niște „clienți” ai săi. Rem Moroz primise și misiunea de a descoperi, printre hoții din München, pe autorii furtului.

SIMPTOMUL „BARACĂ”

Ca să protesteze față de fătarnica atitudine a cercurilor culturale oficiale, care au acceptat entuziast „revoluția” suprarealistă, pictorul Lorjou, prețuit pentru mesajul social al artei sale și popular pentru manifestările sale care condamnă irracionalismul în artă, și-a deschis expoziția într-o baracă. De altfel, nici un proprietar de sală pariziană nu și-a putut permite să ofere o sală acestui artist luptător împotriva artei abstracționiste. În această expoziție-baracă, Lorjou expune celebrul „Masacru din Rambouillet”.

Tabloul este o uriașă compoziție alegorică, reprezentînd o dramă a distrugerii, un delir militarist. Personajul central intrupează fecunditatea, luminînd cu o lampă simbolică fauna dezlănțuită, figurată pe pînză. Criticii o socotesc drept o nouă „Guernica”, celebra pînză a lui Picasso. Opera e concepută în stil primitivist, urmărind un efect violent de frescă decorativă. Cu toate deformările imaginii, care țin de concepția modernă a artiștilor occidentali, trebuie să prețuim rostul ei social-militant, mesajul umanist și popular.

Lorjou e socotit de mult un artist-luptător, un „franc-tireur”. Luptător pe tărîm social, cu lucrări-rechizitorii ca „6 februarie”, „Cucerirea Abisiniei de către italieni”, „Deportații”, „Vîrsta atomică”; luptător pe frontul artei realiste, cu manifeste și afișe împotriva abstracționismului, ca cele pe care le difuzează acum din poarta barăcii sale, și în care absurditatea artei abstracte — oficial încurajată — e batjocorită în imagini și termeni cît se poate de ireverențioși.

Din baraca sa, Lorjou face astfel un edificiu al demnității artei raționale și independente, un refugiu al rezistenței față de narcoza abrutizantă a esteticii abstracționismului.

1) Pictorul Lorjou.

2) Cabana în care Lorjou și-a expus lucrările sale.

Foto: RODRIGUE-Paris

sfătui tatăl său, pe care-l întîlnise la sediul C. I. C. Dacă Unchiul Sam a pus ochii pe tine, e semn că-i plăci și n-o să te lase-n pace, cu una cu două. Ar fi bine să ne pierdem urma, măcar pentru cîva timp. Avem posibilitatea să ne angajăm la minele de cărbuni din Belgia...

Rem fu nevoit să accepte... Mașina de spionaj americană îl detectase și era clar că agenții ei i se vor ține pe urme.

Munca la minele din Belgia era insuportabilă. Rem nu rezistă mai mult de trei luni. Incepu un șir de peregrinări oboșitoare, în căutare de lucru: fu, pe rînd, șofer, mecanic, vinzător, lăcătuș... Apoi, înfometata lume a șomerilor îl primi în rîndurile ei... Așa îl prinse iarna...

Într-o zi, înghețat și lihnit de foame, intră într-un magazin să se încălzească... Mîna lui se întinse aproape involuntar și apucă un obiect...

Rem făcuse primul pas în lumea hoților... O bandă din München îl primi în rîndurile ei... Nimerise într-unul din cele mai urite cîtane ale labirintului. Era hătuit de poliție și mai ales de conștiința decăderii lui, care-l tortura.

Dar „acasă” nu se putea întoarce. Auzise doar că toți cei care se întorc sînt deportați în Siberia... Pe el, ca dezertor din Armata Roșie, îl aștepta, fără îndoială, platonul de execuție...

Vrînd, nevrînd, Rem se lăsă prizonierul acestei bezne oribile.

Ne vom întîlni peste o lună

Într-o frumoasă seară de aprilie a anului 1954, doi inși stăteau de vorbă la o masă, în restaurantul

„Mateza” din München. Unul, ca de vreo treizeci de ani, scund, solid, într-un elegant costum cenușiu, bătea mereu cu degetele în masă, lăsînd să se vadă strălucirea unui inel scump. Celălalt era un tînăr cu părul negru și o mustață subțire, fină, ce-i umbrea buza de sus. Omul în cenușiu părea un obișnuit al localului, după tonul respectuos cu care i se adresau chelnerii... Discuția părea pe sfîrșite. Omul în cenușiu tocmai ridică paharul:

— Succes, Rem! — ură el cu limba împleticită...

— Fiel! — acceptă celălalt, cu un gest de lehamite. Tot n-am ce pierde...

— Nu fi prost, Rem... Ai să trăiești ca un pașă... Parale-parale, locuință-locuință... Și eu am învățat într-o școală americană de spionaj.

— Lasă discursurile — îl întrepruse Rem, plictisit... Prezintă-mi-l pe prietenul tău.

Hanec, noua cunoștință a lui Rem, era un hoț din München, ucrainean de baștină, care pe lângă meseria de hoț deținea și funcția de agent de recrutare al C. I. C. Hanec se ținu de cuvînt... „Prietenul” lui Hanec îl supuse pe Moroz unui interogatoriu detaliat asupra vieții lui, a rudelor, a cunoștințelor sale...

— Ne vom întîlni peste o lună... — îi zise el, în sfîrșit.

Rem simți că s-a lăsat prins în tentaculele unui monstru groaznic.

(Continuare în numărul viitor)

Aurel COVACI

(După „OGONIOK”)

— reportaj —

de
F. BRUNEA-FOX

Fotografii

de M. IVANCIU

Puțin înainte de Isaccea, căpitanul Anton, comandantul „Medgidiei”, vas de pasageri ce deserveste linia Brăila-Sf. Gheorghe, mă întrebă din fugă, coborînd scara tambuchiului, spre puntea inferioară, unde-l chemau nu știu ce treburi, ca de obicei urgente: — Se apropie... Ce faci, nu debarci?

Pînă să-i răspund, se și mistuie girliciul îngust al tambuchiului, operație ce nu înceta să mă minuneze, căci o efectua de nenumărate ori între două escale. Susos, ba la pupă, unde se orinduiuau nărfurile destinate descărcării, ba a mașini, și iarăși pe puntea superioară, controlînd cirna sau delanșînd sirena, cînd zărea de leparte lotci pescărești, pe care se avertiza să se ferească de turarea elicei.

Deși tînăr, cunoaște Dunărea urât ca ...apa. Cu osebire în partea ei cea mai tentaculară, mai albatrică și mai fabuloasă, care-i Delta. Între repezile lui apariții și dispariții, apucaserăm să schimbăm totuși destule impresii și observații dunărene, ca să-mi dau seama în ce grad este el familiarizat — nu numai sub raport nautic — cu „anatomia” fluviului. Acel sistem de artere ce se ramifică a un păienjenis viu și capricios, organismul gigant al Deltei, îl cunoscuse aievea cu denumirile corespunzătoare. Ostroave, rinduri, sate înșirate pe ceatari, cătune pescărești pitite în vegetația nemărginită, le știa cum le astronomul puzderia constelațiilor. De micile porturi, de oamenii de pe aici și de activitatea lor, de cherhanalele pe unde face opas sau trece, încetinînd viteza așului, ca să coboare sau să se rce vreun riveran (dus și adus cu arca la bord), nici nu mai vorim. De aceea nu-mi explicăm ecît ca un fel de simpatie profesională, recomandarea ce-mi făcea de a vizita Isaccea.

Trebuie să știți că vreme de patru săptămîni nu făcusem decît să zigzaghez între malurile Dunării, de la Porțile de Fier, la Sulina, împins de dorința de a vedea zvicnirea vieții noi, în locuri depărtate de centrul țării în micile porturi altădată ignorate. Vizitasem pe îndelele vreo douăsprezece. Și acum, pe drumul întoarcerii, stînd la dune, recapitulam aromit de căldura amiezii, cu ochii pe jumătate închiși de reverberația soarelui în miile de oglinzi ale fluviului, însuflețite lor imagini.

Dar oricît mă sugestionam, nu izbuteam să intercalez în fresca porturilor atît de vii și de pitorești, o imagine captivantă a Isaccei. Eram victima unei amintiri ofilite, plivite pînă la cotor de orice seducțiune. O amintire, e drept bătrînă de două decenii și mai bine, a unui mic port orientat, a cărui fizionomie se reducea la cîteva detalii banale. Le revedeam... O șosea prăfuită legînd, printre imense bălți cu sălcii și stuf, căpitania portului de cafea turcească situată sus, departe, în orașul anonim. Niște grădini periferice, unde mijeau, printre stupi, siluetele firave ale unor crescători de albine, trib de sectari spîni, obscuri neguțatori de miere...

Aceste sărace elemente reprezentaseră

două decenii bazarul amintirilor isacciene. Pînă-n momentul revenirii pe punte a căpitanului Anton, care se pregătea să manevreze acostarea.

— Tot te mai codești? Rău faci, pierzi cel mai original tablou apicol...

— Îl știu... Un pilc de scopiți care vind miere...

— Ești în urmă... Isaccea nu mai e cum ai cunoscut-o altădată... Dacă n-ar fi decît proporțiile pe care le-a luat apicultura, unice în țară, și încă ar merita cercetată... Dar mai sînt și altele...

Căpitanul Anton se repezi la maneta sirenei. La al doilea țipăt, printre sălcii își arătă brusc fața clădirea albă a căpitaniei portului.

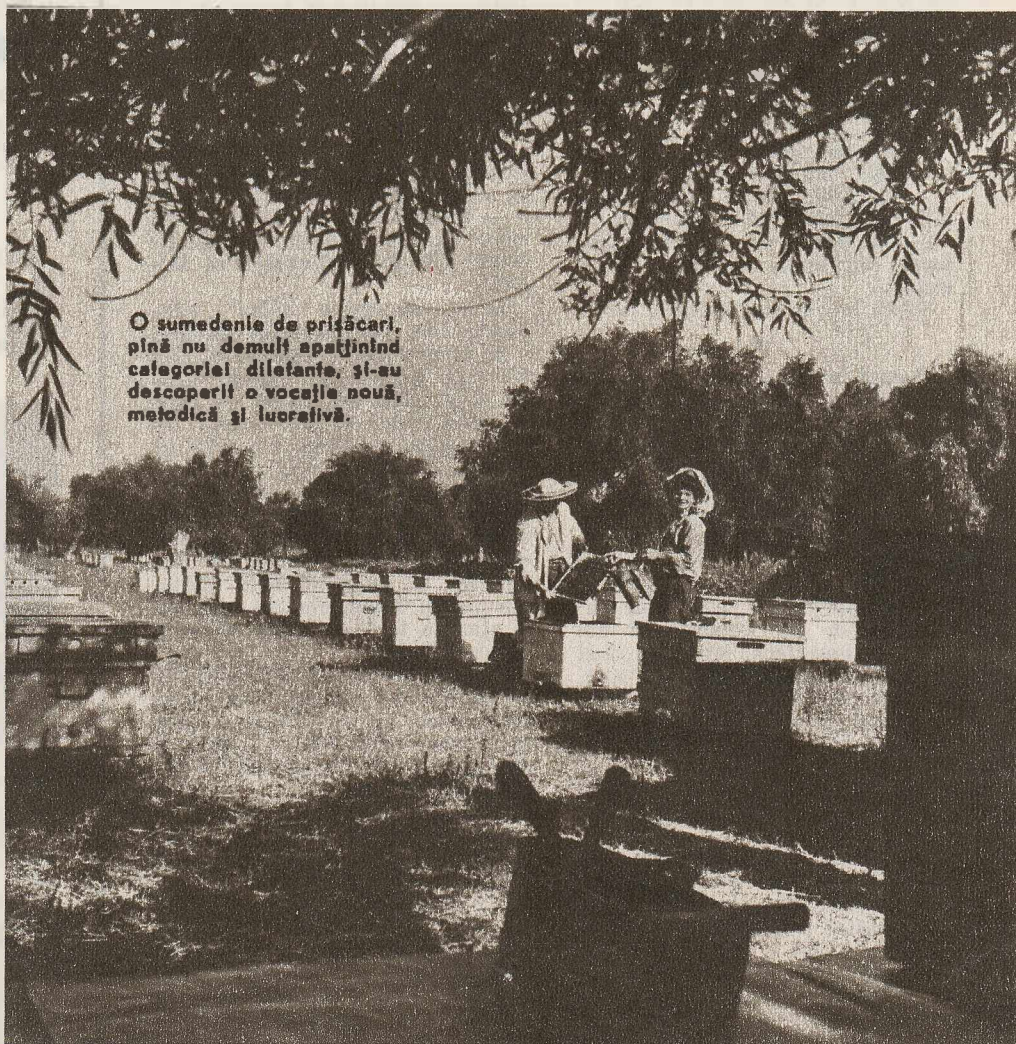
★

Îi datorez căpitanului Anton mulțumirea de a fi cunoscut „paradisul albinelor”. E de menționat că, deși Isaccea e situată în cea mai prolifică floră furnizoare de nectar, apicultura era practică altădată doar de sectanții de care am amintit mai sus. Însingurați cum trăiau în livezile lor, erau considerați drept deținători exclusivi ai tainelor albinăritului, un fel de vrăjitori ai mierii, inabordabili. Li se lăsase prin tradiție „monopolul” și prea puțini locuitori se încumetau să exploateze cîțiva stupi, pe lângă casă, doar cu titlu gospodăresc. Deabia în anii din urmă, cînd factorii noi ai economiei socialiste au integrat în muncă și în arderea de progres a țării și acest izolat port, s-a pus în valoare uimitoarea floră, bazele dezvoltării de astăzi ale apiculturii în regiunea tulceană. O sumedenie de prisăcari, pînă nu demult aparținînd categoriei diletanțe, mulțumiți să scoată un fagure pentru

nevoile casei, fără să-și bată capul — „asta-i treaba florilor și a albinelor”, ziceau ei — și-au descoperit o vocație nouă, metodică și lucrativă. Nu se gîndiseră pînă atunci că au la îndemină un colorat rezervor de nectar, de materie primă gratuită. Într-adevăr, Isaccea e cuprinsă între o dublă și uriașă perdea de păduri de salcie și tei. Cea dintîi nu constituie o surpriză pentru nici un om familiarizat cu fizionomia vegetației dunărene. De la un capăt la altul al fluviului, și cu osebire de la Brăila la Delta, malurile nu sînt decît un nesfîrșit lanț de păduri de salcie.

Despre existența pădurilor de tei, întinse pe mii de hectare la poalele dealurilor dobrogene care mărginesc Isaccea, n-am avut o imagine reală decît recent, cu prilejul popasului mai îndelungat efectuat în raion. Se brodi se vizita, tocmai în plină eflorescență a telor, și nu voi uita niciodată efluvii de aromă năvălite o dată cu boarea serii în cuprinsul orașelului.

Regret că spațiul restrîns al reportajului, obiectul lui mă împiedică să insist mai pe larg asupra aspectelor monografice ale orașelului de 6.000 locuitori, muncitori în port sau la carierele de calcar, plugari. Orașel cu interesant trecut istoric, cu vechi urme romane, așezare în care legendele otomane se împletesc cu fapte de harță sau de pace ale cronicii străbune românești. Regret, de asemenea, că obiectul reportajului mă sustrage de la voința de a da o imagine mai amplă a activității portului. Ar fi fost interesant de arătat în ce constă traficul, de zugrăvit neconținută flotilă de șleperi care încarcă trunchiuri de salcie și de tei stivuite pe o întindere de kilometri de-a lungul malului.

O sumedenie de prisăcari, pînă nu demult aparținînd categoriei diletanțe, și-au descoperit o vocație nouă, metodică și lucrativă.

.. Vă rog să gustați din produsele noastre.

Mă iertați, snt grăbit să ajung la „împărăția albinelor“.

— Citi stupi socoți dumneata că se alimentează din florile ținutului?—mă întrebă, în chip de cimilitură, în drum spre pădurea teilor, Toader Zisu, conducătorul secției apicole a gospodăriei agricole colective „I.C. Frimu“.

— Știu și eu...? O mie...?
— Ț! Mai mult!
— O mie cinci sute...?
— Ești încă departe de realitate.
— Ce spui, bădie? Să zic două mii, mi-e teamă să nu exagerez!...
— Nu exagerezi nici când spui șapte mii! — și se uită la mine rîzînd.

Șapte mii de stupi? Eram uluit.

O dată cu primăvara, pe meleagurile astea începe una din cele mai uimitoare explorări. Prima fază e înfățișată prin marea convocare a prisăcarilor, căci, ducîndu-se buhul despre bogăția florală a acestui loc, oamenii n-au așteptat ca locul să vie la albine. Nu numai cei din raion, nici numai cei de la Niculițel, de la Sarica și din Tulcea, ci și cei de mai departe, de pe Ialomița și din Galați, și-au făcut obiceiul să-și transporte „muștele de miere“ aici. Încarcă stupii în căruțe cu coviltir, cînd pornesc pe uscat; pe luntre, cînd iau drumul apei. Pe la începutul primăverii s-au și adunat cu sutele, dacă prisăcarii țin să apuce ghiociei și lăcrimioarele.

Cu aceste prime floricele din pădure începe povestea — în patru capitole, cîte perioade florale — a acestei migrațiuni pastorale. Pădurea de tei e încă în muguri, dar prisăcarii au și durat tabără, cu colibe de crengi și stuf, cu focuri destinate și ceanului, și

infiripării albinelor abia scăpate din iernat. Mai stau oamenii și pe la mănăstirea Cocos, și în satele apropiate, iar cînd sălciile au dat în floare, se mută mai la vale, în preajma lor. Acum, abia, cu puzderia de sălcii înflorite — un copac se rivalizează în număr cu teii — marea adunare a prisăcarilor se cheamă că e „în dricul ei“, cum îmi spunea Dumitru Leahu, venit tocmai de la Măcin, cu zece stupi.

Isprăvind cu sălciile, regina albinelor („regina reginelor“) vine la mai marele prisăcarilor:

— Ce fac oamenii. Dorm? N-au băgat de seamă că au înflorit sălciții? Să mute știubeiele la sălciții.

Și cît ai spune „bizzz“, știubeiele s-au instalat lîngă sălciții.

În timpul acesta, pămîntul, nici cel care zămislește poetic flori de cîmp, nici cel făcut de ostridia plugarului să zămislească, nu și-a neglijat menirea, n-a uitat că e vară. Dintre lanurile cu care își împodobește brazdele, acel al rapiței e în mare favoare la gînta albinelor. M-ar fi fermecat să-i vîd pe prisăcari cîntînd din fluer cînd își mută albinele. Cîntă, dar pentru dinșii, cînd se odihnesc și stau la taclale despre unele și despre altele.

Pînă să înflorească teii, albinele nu refuză nici răsărită. Dar nu se deplasează anume. Dacă e prin apropiere, o cînstesc cu o vizită. O dulceată de floarea-soarelui e binevenită oricînd.

Să ne transpunem în miezul lui iunie, cînd toată pădurea, sutele și sutele de hectare de tei sînt în plină efflorescență. N-am avut parte s-o apuc decît aproape de capătul perioadei, dar tot m-am scaldat, ca regele Solomon, în iazurile ei. Prisăcarii își mînă albinele la tei, ca păstorii turmele în altă pășune, unde-i troscotul mai fraged.

Această viziune a albinelor mutate din loc în loc, după sorocul floral al anotimpurilor, ca și toată povestea asta, ce material pentru un poem!

Cînd Creangă a imaginat într-o poveste împărăția albinelor, teritoriul crăiei nu depășea prisaca din Humulești, iar numărul gîzelor, acela sălășluit în jumătatea de duzină de știubeie zumzătoare. El zicea, ca să sugereze numărul de necuprins al albinelor, că „erau cît frunza și iarba“. Cîte, reprezentate prin cifre? Zîmbesc, gîndind în ce încurcătură l-ar fi pus întrebarea și parcă-l vîd scărpinîndu-și meditativ barba înainte de a răspunde șovăitor: „Douăzeci de milioane“. Puțin. „Cincizeci de milioane“. N-ar fi prea multe, pentru o împărăție de fabricante de faguri?

Ce-ar fi spus dacă ar fi avut ca model Isaccea? Las' că sînt sigur că localiza în cadrul ei împărăția himenopterelor. M-a amuzat să fac o socoteală a albinelor angajate în „muncă voluntară“ acolo. Mi-au ieșit vreo 560 de milioane. Am mai prins un crîmpei — ce eufemism! — al tabloului zumzător, cînd am sosit aci. Dar ce poate da, în materie de forfoteală și zumzet, o bagatelă de — știu și eu — 100 milioane de albine? S-au mutat la florile de baltă, unde domină izma. E ultimul capitol al transhumanței. De acum înainte începe cealaltă parte, industrială, transformarea fagurilor în miere, tesucirea lor, adicătele.

— Vă rog să gustați din produsele noastre — mă îmbie tovară-

șul Toader Zisu, poposind la întoarcere la colectiva din apropierea Isaccei.

Pusese pe masă cinci sorturi de miere.

— Cu care să încep?

— Ia-le și dumneata în ordinea nașterii, ca să vezi deosebirea de la floare, la floare.

Eram dator să mă convin și de aceea n-am mai așteptat și a doua invitație.

M-am delectat cu o întreagă gamă de gusturi și culori. Miere asta limpede ca parafina lichidă provine de la ghiociei și brîndușe Următoarea, puțin gălbuie, ar un parfum ce nu figurează printre parfumurile vegetale cu care sînt familiarizate.

— Nu-l identific, bădie.

— Nu recunoști floarea sălciei și a rapiței? Îți place?

— Dar ce, sălcia și rapița cresc în București? Hm, ce aromă îți lasă în gură

Cea mai roșiatică aducea a sălcim, cea galbenă a tei. Dar ce verzuie? Păi, a izmă. Mare lucru și ghicești după gust o bomboană de mentă, bădie!

Camioanele cooperativelor vîd în port, încărcate cu mii de butoaie și butoaie cu miere, destinate consumatorilor. „Medgidia e nevoită să facă un popas mai lung pînă a se urni avînd pe punte grău, dar dulcea povară.

— Am avut dreptate, ce ziceai — mă întrebă cu vocea-i sonor capitanul Anton.

— Îți mulțumesc. Am să-ți dedic poemul albinelor.

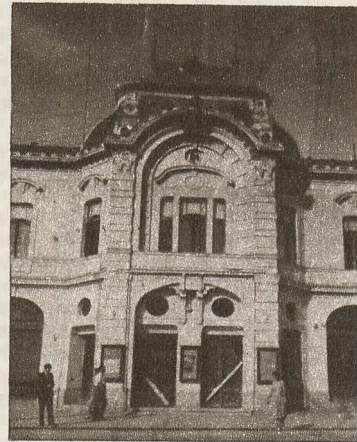

INCHIS PENTRU RENOVARE... Biletele vîndute de Teatrul de Stat din Turda acum trei ani, continuă să rămînă valabile.

Fotografie de S. STEINER

ARĂTURI DE TOAMNĂ?... Așa... Așa arată strada Iancu Jianu, căreia Statul popular al raionului Lenin nu s-ar spune că-i acordă o deosebită atenție.

Fotografie de R. RODA

O ILUSTRARE CONTEMPORANĂ A LEGENDEI LUI BUCUR

Intemeierea orașului București e legată de felurite legende. Dar cea mai răspândită pare a fi aceea privitoare la ridicarea bisericii lui Bucur, care de veacuri în regi stă cocoțată pe malul abrupt dintre podurile Șerban-Vodă și Radu Vodă.

Să citim, în privința acesteia, ce scrie istoricul G. I. Ionescu-Gion (în limba de cum aproape șase decenii,

Bucur cîntînd din fluer lîngă ele, iar pe deal se desină (desenează n. n.), drăgălașă, biserița lui Bucur cu simpatia ciupercă ce-i servia drept turlă”.

Una din legende, mai lungă, Ionescu-Gion o dă după romanul „Bukur” al lui Pelimon, în care se povestește dragostea lui „Bucur său Radu, fiul lui Laik, său Laiotă, său Ladislav Ba-

rezidită de Mircea cel Bătrîn”.

Autorului „Istoriei Bucurescilor” îi este parcă ciudă că nici una din versiunile asupra așezării lui Bucur și a zidirii biseriței lui n-au consistență. El socotește biserița mai curînd o „bolniță” zidită probabil la 1743, lîngă mănăstirea Radu-Vodă. Și conchide:

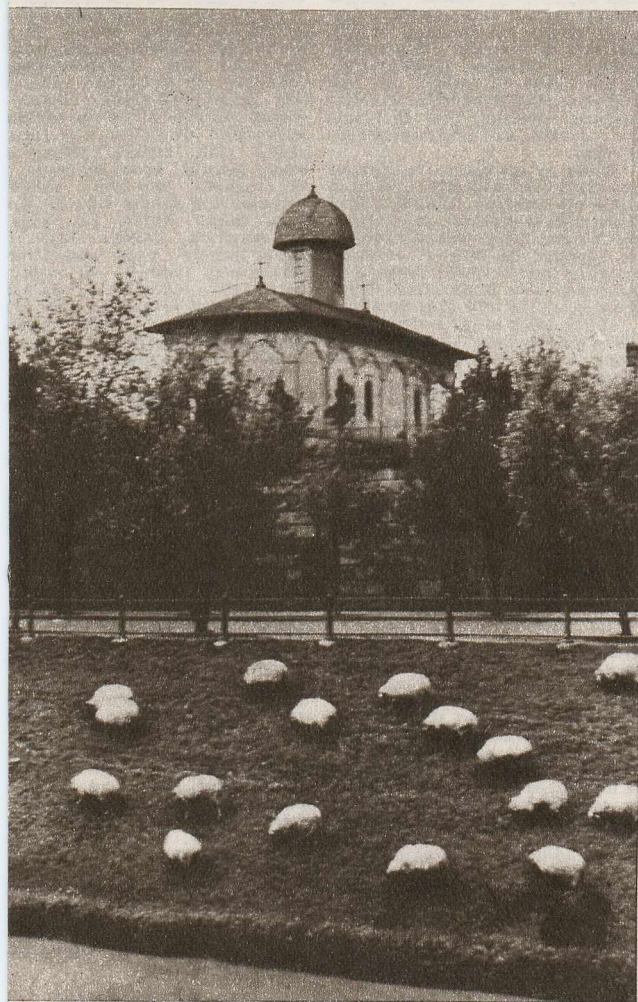
„Nu; e frumoasă și e duioasă încercarea de-a da Bucurescilor această origină idilică și pastorală, dar nu e istorică”.

N-am mai extins cercetările noastre asupra originii întemeierii Bucureștilor și a biseriței lui Bucur, pentru că am socotit că e inutil. G. I. Ionescu-Gion e autoritate în materie și el a invocat toate versiunile. Dacă am amintit totuși descrierile de mai sus, am făcut-o mai cu seamă pentru una singură: cea în care se povestește că „Bucur Ciobanul... păsindu-și oițele pe colinele păduroase ale Dimboviței, a durat aci, în malul girlei, o biseriță de lemn” etc.

Cîte secole sînt de atunci? În tot cazul, multe! Descrierea de mai sus este evocatoare, dar fotografiile din acea vreme, care s-o ilustreze, nu ni s-au păstrat, pentru că fotografierea nu era cunoscută atunci. Fapt este că în stampele publicate în paginile 235 și 250 ale „Istoriei Bucurescilor” nu sînt „oițe”, cum pretinde legenda. Ba, chiar în cea de-a doua stampă figurează, în loc de oițe, cruci de morminte...

Dar acă treceți cumva acum pe aceste locuri, se poate să aveți norocul să surprindeți un peisaj bucolic, ca acela ce vi-l prezintă fotografia noastră, făcută foarte recent — în 1957. E plină de duioșie și parcă numai Bucur-Ciobanul lipsește...

S. ALBU

lar nu și cu ortografia de atunci, cînd — de exemplu — „o” se scria „uă” etc.).

„Biserița lui Bucur — încă și faimoasă biseriță, care a fost atît de cîntată, de vizitată și de discutată în secolul nostru, de cînd învățații începură să studieze zvoarele istoriei Bucureștilor. Bucur Ciobanul, povesteau unii cu emoțiune, păsîndu-și oițele pe colinele păduroase ale Dimboviței, a durat aci, în malul girlei, o biseriță de lemn ca să fie și în moștenitorilor săi „sfînt locaș de rugăciune către bunul Dumnezeu”... Este înțiușător”.

Așa începe G. I. Ionescu-Gion, descrierea legendelor biseriței lui Bucur în cunoscuta sa „Istoria Bucurescilor”, tipărită în 1899. Iar mai departe, scrie: „Una din „cadrele” (tablourile n.n.) bătrînului colonel Papazoglu”... arată, dacă memoria nu mă înșală, o colină cu niște oițe, ca de lemn, ca acele de Nürenberg, cu ciobănașul

sarabă, său Vlad I — la alegere! — pentru preafrumoasa Iliana, fata lui Bogdan-Vodă” etc... „Bucur-Radu face biserica de pe colină și, cavalier cum era, îi pune hramul sfîntului Tănase, cel foarte apărător și de binevoitor prea iubitei sale”.

La rîndul lui, mai adaugă Ionescu-Gion, preotul Gr. Muscelănu „crede că a citit la ușa bisericii lui Bucur o pisanie, în care Mircea (cel Bătrîn n. n.) spune că la 1416 a zidit de piatră biserița de lemn a lui Bucur, și că a îngropat într-însa oasele ostașilor căzuți în bătălia de la Giurgiu, din ziua de 11 iunie 1416”. Ionescu-Gion mai precizează: „am citit 32 de condice la Arhivele Statului și la Academia și am citit vreo 5.000 de documente tot într-aceste depozite, în care se păstrează faptele adevărate ale trecutului nostru — și, cu toate aceste citiri, n-am dat peste un singur cit care să vorbească de biserica lui Bucur,

NE	DAR	PI	TUL	ME	PI	NII	N-A	TI	TUNCI
ROG	PA	LA	JU	E	DE	O	CA	TA	PE
TRE	O	RA	RO	PI	GIS	E	GA	DUL	LI
TAU	DU	BAR	LO	BAR	DI	NU	A	CU	TI
FRUN	LE	TEA-N	DU	MI	AC	NA	E	LEA	RA
MI	RI	NU	CE	ZI	E	MA	AR	I	TA
MI	AI	NI	A	SO	CU	DOR	I	MIT	GHE
SAR	MAN	LE	LES	CA	CIZ	PI	ZI	MAR	BRA

TOPÎRCEANU ÎN SILABE

Din silabele de mai sus se vor tăia, folosind săritura calului, cele necesare alcătuirii cuvintelor de mai jos:

1) Le folosește Topirceanu în poezia sa lirică, creînd prin ele comicul verbal. 2) Pronumele unei scriitoare în stilul căreia Topirceanu a scris parodia „Vis alb”. 3) Titlul uneia din baladele vesele și triste. 4) Gen în care a excelat Topirceanu. 5) Prin această poezie Topirceanu l-a parodiat pe Coșbuc. 6) Titlul altei balade a lui Topirceanu. 7) Foaie literară la care a debutat Topirceanu. 8) Cele tragice și comice sînt infățișate în „Amintiri din luptele de la Turtucaia”. 9) Poet român despre care Topirceanu a spus că este un poet francez care scrie din întâmplare în romînește. 10) Pe acest scriitor Topirceanu l-a parodiat în „Psalm”. 11) Critic român care a stimulat creația lui Topirceanu.

Silabele rămase, citite în continuare, în linie dreaptă orizontală, începînd din stînga sus, dau o strofă dintr-o poezie a lui Topirceanu. Inițialele celor 11 cuvinte obținute prin săritura calului indică titlul acestei poezii.

„AVION” CU REACȚIE ACUM 2 000 ANI...

Ideea propulsării cu ajutorul reacției, îmbinată cu ideea zborului cu un aparat mai greu decît aerul, a scăpărat încă acum peste 2000 de ani în mintea unui chinez, mandarinul Wan-Hu. El a construit un aparat uriaș, alcătuit din două zmee, de forma unor paralelipiede deschise la capete și care, fiind legate între ele printr-un sistem de traverse, formau un singur corp. Deducerul zmeului era fixat un scaun pe care urma să ia loc cutezătorul mandarin. Pe muchiile dreptun-

iar flăcările au cuprins tot aparatul, mistuîndu-l și pe Wan-Hu. Istoria aceasta constituie tema pe care s-au brodat multe legende populare chineze.

LA GHIOL

— D-ta ai fost lucrător la confecții ?!

Desen de Gh. CHIRIAC

ELEVI, ÎN CURÎND ÎNCEP ȘCOLILE

Procurați-vă din timp manuale și rechizite școlare care se vor difuza direct prin librăriile din orașe și prin cooperatiile satești.

Soarime liniștit
SIGUR ȘI CU FOLOS
PĂSTREAZA BANII LA
CEC

Ciroza ficatului

Tovarășul N. Sterescu din București ne-a rugat să publicăm un articol despre ciroza ficatului. Prin materialul de mai jos, tovarășul dr. N. Georgescu răspunde acestei cereri.

Ciroza hepatică se datorește alierării, prin degenerare, a celulelor ficatului — și dezvoltării unui proces de scleroză întinsă a acestuia. Cercetările făcute în ultimul timp au adus o serie de date noi, schimbând concepțiile mai vechi asupra tratamentului acestei boli.

În producerea cirozei un rol important îl au infecțiile ficatului și ale căilor biliare, în special hepatita epidemică. Apariția cirozei este de asemenea favorizată de abuzul de alcool și de tulburările de nutriție (alimentație săracă în vitamine și albumine). Atunci când la factorii de mai sus, se adaugă eforturile fizice sau psihice, acestea pot, la rândul lor, favoriza sau grăbi instalarea cirozei.

Boala se manifestă la început prin tulburări digestive, ca lipsa poftei de mâncare, balonări, jenă dureroasă și greutate abdominală după mese, constipație sau diaree și, în afară de acestea, oboseală fizică și intelectuală. Probele de laborator care arată starea funcțională a ficatului sînt pozitive.

Durata acestor perioade variază între câteva luni și cîțiva ani, după care, dacă bolnavul n-a urmat niciun tratament și n-a respectat un anumit regim alimentar și de muncă, intră într-o perioadă mai grea, în care tulburările de mai sus se accentuează. Bolnavul slăbește mult, abdomenul se mărește prin acumulări de lichid în cavitatea peritoneală, i se umflă picioarele, are hemoragii pe nas și prin gingii și suferă de tulburări nervoase (insomnii, neliniște). În această perioadă pot surveni și complicații infecțioase și hemoragice, agravînd boala.

Un tratament corect, aplicat la timp, poate avea ca rezultat o oprire în mersul bolii, o ameliorare accentuată și chiar vindecarea.

Un rol important îl are tratamentul profilactic, adică prevenirea bolii. Aceasta constă în tratarea corectă a hepatitii acute și urmărirea ei pînă la vindecarea completă, tratarea infecțiilor cronice ale ficatului, căilor biliare și în esență, suprimarea alcoolului și administrarea unui regim bogat în vitamine și protine, precum și evitarea eforturilor fizi-

ce și psihice de către persoanele predispuse la ciroză.

Boala, o dată constituită, izpune aplicarea unei serii de măsuri igienico-dietetice și instaurarea unui tratament medicamentos. Bolnavul va căuta să stea cît mai mult culcat, deoarece repausul poziția acestuia favorizează cîștigarea singelui în ficat. Regimul alimentar, care va avea ca caracter lacto-făinos-vegetarian trebuie să satisfacă nevoile calorice ale organismului (2800-3000 calorii), să fie bogat în albumine (140-160 gr în 3 ore), bolnavul va mânca în special brînză de vacă, carne slabă (100 gr brînză sau carne conțin 20 gr albumine); pentru îngrășarea și creșterea de hidrocarbonați (350-450 gr în 24 ore), bolnavul va mânca dulciuri, făinoase, pine, cartofi. Astfel în regimul bolnavului de ciroză vor intra ceaiul slab, laptele, brînză de vacă, iaurtul, sucul de fructe și de legume (morcovi, s'eacă de rișe alie și negră rece sau prăjită, untul (60-70 gr), supele de zarzavat, carnea slabă de vacă, pasăre, piște slab fierțite făinoase, în afară de aluaturile de drojdie, legumele și zarzavatul de tot felul, afară de spanac și legume uscate (fasole, mazăre, linte), fructe crude, compoturi, biscuiți.

Bolnavul va lua 5-8 mese pe zi. Dacă are înșă picioarele umede, sau lichid în abdomen, va reduce sa ea la mese sau chiar va supra.

În ceea ce privește tratamentul medicamentos, bolnavul va primi administrarea vitaminei și în special vitamina B complexă: vitamina K (atunci cînd există tendințe de pierdere de sânge în infecții cu glucoză 20-40% (fără insulină), metionină 2-3 gr pe zi, colina (colectrină) extracte de ficat, plasmă, aci glutamic (cu glutamat ce calciu magneziu), cortizon sau cortizon feniliclin sau aureomicină în caz de infecții; acest tratament medicamentos poate fi asociat cu aplicări calde pe ficat, razultrasculte, raze infraroșii.

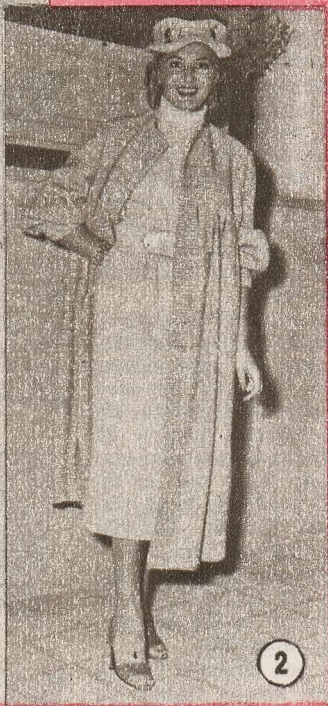
Apele minerale (Olănești, Sîntic-Moldova) nu sînt indicate decît meoai, în perioade de început, în formele fără lichid, bine înțeles în funcție de starea celorlalte organe, în special a rinichilor și inimii.

Dr. N. GEORGESCU

MODA

(De la Parada
Modei — 1957)

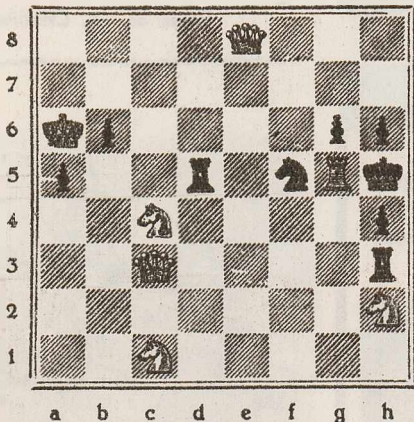
1) și 2) Din jerse de culoare deschisă, o rochie mulată pe corp, cu talia marcată în fața de cele câteva fronșeuri pe care le face mica gaică prinsă în doi nasturi. Se poartă cu un mantou asortat, larg, cu mîneacă bufantă, ce poate fi ridicată pînă sub cot, simulînd mîneacă trei sferturi.

1

2

SAH SAH SAH

PROBLEMA
de Vladimir
Pachman

Premiul I-ii la
concursul revistei
„Ceskoslavo-
vensky Sah”
1956

Mat în 3 mutări

(Alb: Ra6, De8,
Td5, Cf5, Ch2. Ne-
gru: Rh5, Dc3,
Tg5, Th3, Cc1, Cc4,
Pp. a5, b6, g6,
h4, h6)

ATAC ÎMPOTRIVA REGELEI ÎN CENTRU

Este întotdeauna primejdios să rămii cu regele în centru, mai ales după ce adversarul și-a terminat mobilizarea forțelor. Această veche regulă este încă o dată verificată de următoarea partidă jucată de curînd într-un turneu, la Praga.

JOCUL CELOR DOI CAI.
Alb: Stulic Negru: Pithart. 1. e4 e5 2. Cf3 Ce6 3. Nc4 Cf6 4. d4 e:d4 5. e5 d5 6. Nb5 Ce4 7. C:d4 Nd7 (Varianta aceasta duce la poziții complicate, cum s-a văzut și în partida Liublinski-Lipnički, din al 18-lea campionat al U.R.S.S.) 8. N:c6

b:c6 9. 0-0 Ne7 10. f3 Ce5 11. f4 Ce4 12. f5 c5 13. Cb3 Nb5 (13... d4 14. e6! f:e6 15. Dh5+) 14. Tf3 c6 15. Ce3 C:c3 16. b:c3! c4 17. Cd4 Ce5 18. Tg3 Dc7 19. Ng5! (Mentine regele negru în centru, deoarece la Ne7 urmează 20. N:e7 D:e7 21. a4 Na6 22. e6! f:e6 23. C:e6 g6 24. Dd4 și alb câștigă) 19... Ca4 20. Rh1 Tb3 21. Nf4 Tb2 22. Dg4 Db7 23. h3 Nf8 24. f6! (Incepe atacul final) 24... g:f6 25. Df5! D:e7 (Nu salvează 25... Ne7 26. e:f6 Nc5 27. Te1+ Rd8 28. Te7! N:e7 29. f:e7+ R:e7 30. Te3+) 26. Te3 Rd8 27. e6! c5 28. D:d5+ negru cedea

FILATELIE

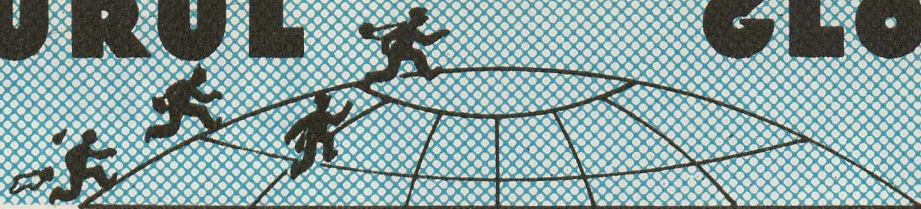
Spre sfîrșitul lunii februarie a.c. în Grecia au apărut o serie de timbre, înfățișînd portretul episcopului cipriot Makarios al III-lea, recent reîntors din exil. Sub portret se poate citi în greacă, franceză și engleză, următorul text: „Consider normal ca poporul cipriot, care este de origine greacă, să cultive cu dragoste și însușească ideea de a se alipi la patria sa mună”, semnează Winston Churchill — 1907. Fără comentari!

O revoluție liniștită, dar de o importanță covârșitoare începe în India, a declarat-o recent Nehru, cînd a prezentat decretul pentru modificarea subdiviziunii monetare, respectiv a unei rupii în 100 de naye paise. Este de reținut, a continuat el, că nu vrem să introducem ceva străin de spiritul indian, ci dimpotrivă, vrem să reînvieăm o invenție a vechiului geniu indian. India a dat doar lumii cifra zero. Rupia, care pînă acum se subdividea în 16 annas și 12 pie, se va subdividi în 100 de naye paise. O asemenea reformă cere timp, din această cauză trei ani de acum încolo se vor utiliza ambele subdiviziuni monetare. Reforma a fost introdusă pînă acum la timbrele poștale, vechile timbre fiind înlocuite cu o nouă serie de 9 valori. Aceasta s-a făcut chiar

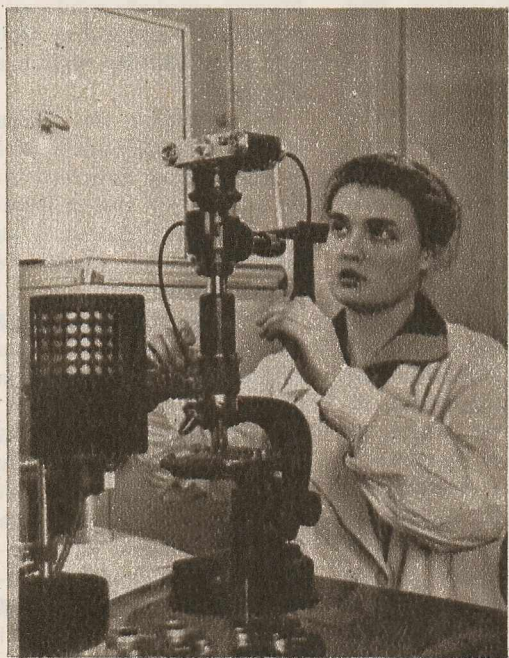
DEZLEBAREA JOGULUI „PE PLATOUL DE FILMARE”

ORIZZONTAL: 1) Transparentă — Parc. 2) Reșita — Întreba — Ei. 3) Afîșată — O — Aruncat. 4) Ved — N — Liric — Coala. 5) Eruptia — Mn — Vorbit. 6) Laureați — As — Vals. 7) Lă — A — Rula — Ci — Mute. 7) I — Actor — Blendă — Ac. 9) Năut — Văgăună — Te — R. 10) G — Tlc — Ta — Năplăită. 11) Joc — Despărți — Nan. 12) Girafe — Tari — Lotci. 13) Ei — Becari — Săi — Auz. 14) Regizori — Atr — Artă. 15) Util — Recuzita — E — T. 16) Ic — Emanări — Artă. 17) Tău — Stă — Alegoric.

ÎN JURUL GLOBULUI

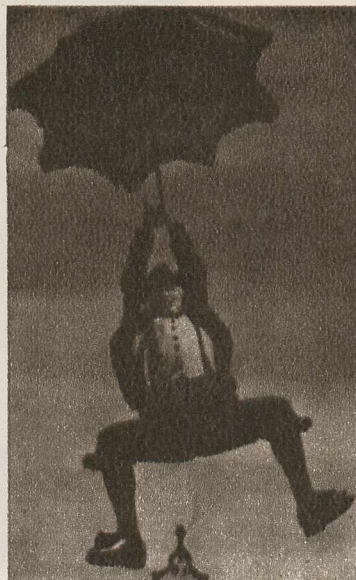
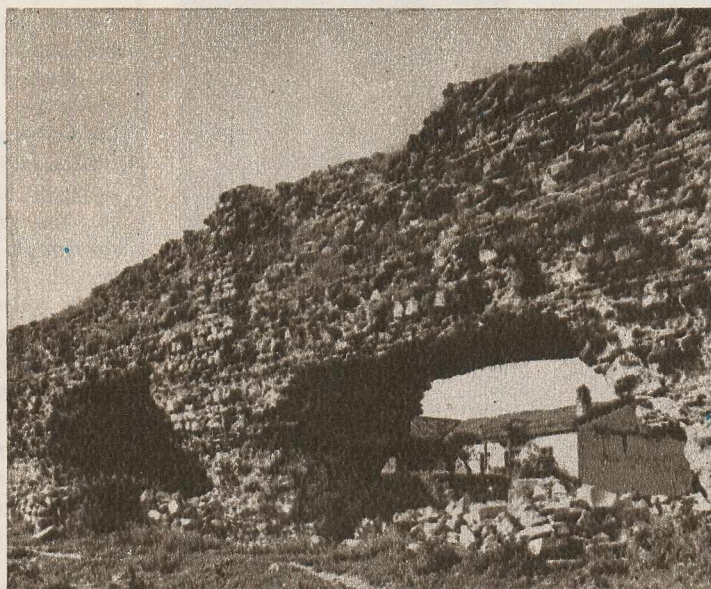
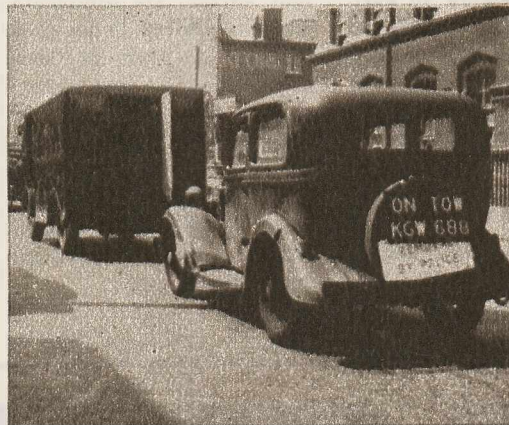

INTRE ZIDUL AFLAT ÎN PRIM PLAN și casa ce se zărește în fund, este o diferență de... vreo două milenii. Zidul a străjuit cândva o veche cetate romană, ale cărei ruine au fost descoperite în satul Alisar, din R. P. Bulgaria. →

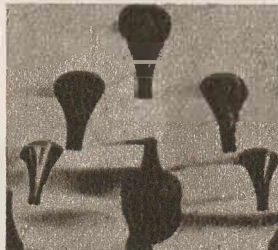
ÎN TAINELE BIOLOGIEI. Din ce în ce mai multe laboratoare de cercetări științifice din Uniunea Sovietică încep să fie înzestrate cu un nou tip de microscop, așa-numitul microscop luminescent, cu ajutorul cărui se pot pătrunde în taine din lumea biologică.

AUTOMOBILUL CONTRAVENIENT a fost „arestat” și remorcat de duba poliției londoneze. Vina mașinii — mai binezis a șoferului — este aceea de a fi parcat într-un loc interzis. Potrivit noului regulament de circulație introdus în Anglia, poliția are dreptul de a îndepărta, cu propriile ei mijloace, automobilele prinse în... „flagrant delict.” ↓

DEOARECE CĂPTUȘELILE OBIȘNUITE ale hainelor bărbătești începuseră să facă insuportabilă viața londonezilor eleganți s-au creat pentru costumele de sport, căptușeli având imprimate scene de vânătoare. Am îndrăzni o sugestie: căptușeli cu scene de balamuc pentru „rock and roll”-iști și cu cliperci nucleare pentru fabricanții de arme atomice.

O PARASUTĂ ORIGINALĂ. Un salt impresionant de la 25 metri înălțime, din turnul bisericii în mijlocul pietii, executat de „parasutistul” de coșzie Hans Albers, pentru ultimul său film turnat la Lemgo. Un cablu din material plastic și transparent îi asigură actorului german o cădere fără nici un risc. Nici măcar riscul de a se vedea trucajul... ↓

OTRAVA...LECUITOARE. Furnizor este un șarpe veninos care trăiește pe una din insulele chineze. Profesorul Wu Lu din Dairen a reușit să prepare din veninul său un medicament eficace împotriva leprei. În fotografie: o vânătoare de șerpi veninoși.

ȚOCURI DE REZERVĂ... Oferă fiecei cumpărătoare de pantofi un cizmar new-yorkez, care a găsit un mijloc practic de a lucra pantofi de dinău cu tocuri — ca să zicem așa — „facultative”. Urmează ca doamnele elegante să poarte în poșetele lor tocuri de rezervă, spre a le schimba după loc și împrejurare sau după indicatorul model... →

LA O EXPOZIȚIE DE PISICI care a avut loc în sala Wagram din Paris, un cuplu de acrobați nu prea des întâlnit — o pisică și un porumbel — s-au plimbat pe sfoară, ca doi buni prieteni.

Eroul principal al filmului iugoslav „Valea păcii”, aviatorul negru Jim, a fost interpretat de actorul de culoare John Kitzmiller, care a obținut, pentru creația plină de adâncime a rolului, Marele premiu de interpretare masculină al anului 1957, la Festivalul Internațional de la Cannes. Alte două roluri de seamă din filmul regizat de slovenul Franko Stiglic sînt deținute de doi copii, băiețușul Tugomir Stiglic, fiul regizorului, și micuța germană Evelyn Weltfeiler.

Coproducțiile studiourilor ceh-franceze devin din ce în ce mai numeroase. După „Liberate supravegheată”, film a cărui acțiune se petrece printre canotori și care e regizat de celuilui Vi. Voček și de francezul Henri Aisner, a început turnarea altei producții comune, „Suzana giculița”, în care rolul naiveteroie îl deține simpatica Dany Robin.

Revolta lucrătorilor din domeniul cinematografiei argentine, cauzată de indiferența guvernului față de starea precară a producției autohtone, a dus la o manifestație deosebit de puternică, acum oțteva săptămîni. Peste 500 de actori, regizori și tehnicieni au ocupat localul Institutului Național Cinematografic, baricadindu-se în interior. A fost nevoie ca însuși președintele Argentinei să facă promisiuni, pentru ca manifestații să părăsească localul.

Apele involburate ce asaltează limba de pămînt pe care se află farul constituie cadrul ambiant al unui film ucrainean pe care îl turnează la Odesa cineaștii din Kiev. Inspirat dintr-o năvelă de O. Gonciar, filmul, regizat de Kirșun, va reuși în distribuție pe Ira Arepiņa și pe S. Romodanov.

Nagasaki a fost nu demult hînit de un taifun. Mai binezis, de două taifunuri, care, din fericire pentru populație, au fost ambele de natură... cinematografică. Primul este filmul japono-francez „Taifun peste Nagasaki” realizat Yves Ciampi, cu Danielle Darrieux și Jean Marais în rolurile principale, iar cel de-al doilea e un taifun... sentimental, care a dus la căsătoria regizorului francez cu micuța eroină japoneză a filmului, frumoasa actriță Keiko Kishi.

Uneori o simplă pălărie poate face popular un om. Așa se întâmplă și cu simpaticul domn Anatol, personajul central al noii comedii cinematografice poloneze „Pălăria domnului Anatol”, pe care a realizat-o Jan Rybowski cu talentatul comic Tadeusz Fijowski în rolul titular.

Laurence Harvey, tînărul interpret al lui Romeo în filmul lui Castellani, filmează actualmente „Soldatul de șocolată”, după o comedie de Shaw; și cum debutu! și l-a făcut într-un rol shakespearian, regizorul l-a dat ca parteneră tot o actriță care a triumfat de curînd într-o transpunere după Shakespeare. E vorba de Claire Bloom, care a fost lady Ann în „Richard al III-lea”, alături de un alt Laurence, ceva mai celebru: Laurence Olivier... ↓

REDACȚIA: BUCUREȘTI, Căuța Postală 3507 of. 33
PIAȚA SCÎNTEI Tel. 7.60.10 int. 1744

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR

3 luni: 18 lei
6 luni: 36 lei
un an: 72 lei

Oremin

Au crescut mari foștii ucenici strungari care au împărțit plinea amară câștigată la patron. Și dacă Nelu Popa (stînga) e azi reprezentant comercial la Praga, iar Voiti Marin a rămas în fabrică și e acum muncitor fruntaș, bucuria revederii e cu atât mai mare.

Mărturisesc că nu mă omor după reuniuni. Nu dușmănesc un pahar de vin bun, dar îmi place mai mult să stau la taifas, decât să dănuiesc. Excepțiile, însă, după cum știți, exclud fatalitatea regulilor. Așa că reuniunea la care am fost oaspete sîmbăta trecută a consemnat în inima mea o bucurie profundă.

Pe scurt, lucrurile s-au petrecut așa: sîmbăta trecută, în zorii zilei, pe poarta uzinelor „Mao Tze-dun” din București au intrat cîteva zeci de tovarăși. Au venit din patru zări din țară. I-am văzut: ofițeri superiori, directori de întreprinderi, ingineri, activiști de partid și de stat. Cine sînt oamenii aceștia? Ei sînt foști muncitori la uzinele „Vulcan”, azi „Mao Tze-dun”. Și-au dezbrăcat hainele și au reînbrăcat cu mîndrie salopetele. Au pornit la vechile locuri de muncă și au lucrat cîteva ceasuri la strung, la forjă, la turnătorie. Mulți dintre ei n-au mai recunoscut nici halele, nici mașinile. Înnoirea țării a adus și aici, la uzinele „Mao Tze-dun”, cuvîntul de ordine al progresului tehnic.

Fiindcă am stat cu oaspeții din zori pînă în zori, am avut puțința să aflu din gura lor istoria mai îndepărtată a muncitorilor de la „Vulcan”. O istorie amară. Dar trebuie adăugat: pe cit de amară, pe atît de revoluționară. Astăzi aceiași muncitori, stăpîni peste uzină și țară, au temeieri destule de laudă. M-au bucurat lauda lăcătușului Toma Morlova și cea a sudorului Marin

Marinescu. Ei au spus oaspeților: „uzina e bogată și frumoasă ca o fată mare; noi am făcut utilaj petrolifer de mina întii; noi am făcut primele autobuse românești; produsele noastre trec granița și au căutare în lumea întreagă”.

Și oaspeților le rideau ochii de bucurie. Cei care se laudau erau tovarășii lor de muncă, cei din mijlocul cărora și de către care au fost trimiși în munci de răspundere.

Și acum, după zece, după cinci ani de despărțire, au hotărît să se întîlnească din nou!

...Vă spuneam că nu mă omor după reuniuni. De data aceasta am petrecut însă pînă în zori. Bucuria comună, mîndria muncitorească a gazdelor și a oaspeților nu m-au lăsat să plec. De altminteri, dacă-i rogi pe Constantin Țințea, inginer, Gheorghe Dîrțu, maior, Stan Barbu, activist de partid, să-ți spună cine sînt, dumnealor răspund cu mîndrie: „muncitor la uzinele „Mao Tze-dun”. Și nu vorbesc la trecut, ci la prezentul istoric.

La reuniune, s-a bătut, s-a dansat, s-au făcut poze, s-au luat adrese. De dimineață, de la întîlnirea la locul de muncă, și pînă în zorii celeilalte zile, cînd și unii și alții și-au luat adresele, reporterul a putut să constate că între oaspeți și gazde există o sudură organică: îngăduie-mi, cititorule, să numesc această sudură: democrație.

George CIUDAN

„Nu te-ai schimbat, nenicule”, constată maestrul Burcea Gheorghe despre lăcătușul Ilie Mintuleasa, care e azi funcționar în aparatul nostru de stat. „Dar nici despre matală nu s-ar putea spune altceva!”

Seara, la reuniunea tovarășească cu cîntece și joc, au fost poftite și nevestele.

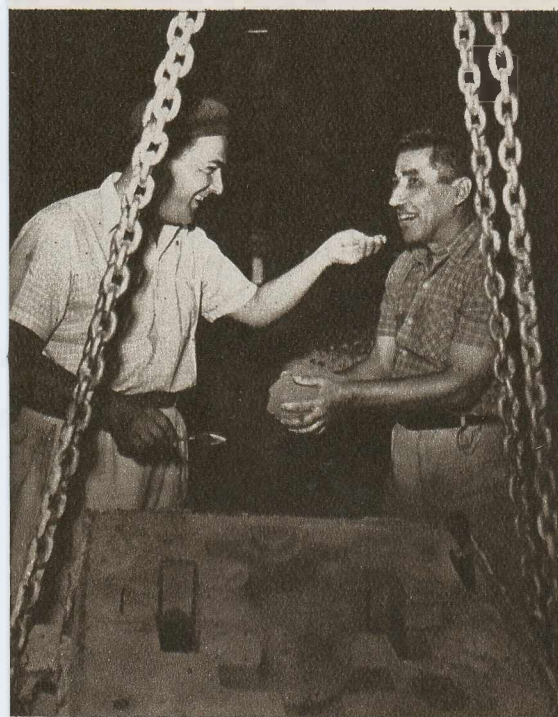
ne neobismuită

Fotografiile
de Maria PESCARU
și A. MIHAILOPOL

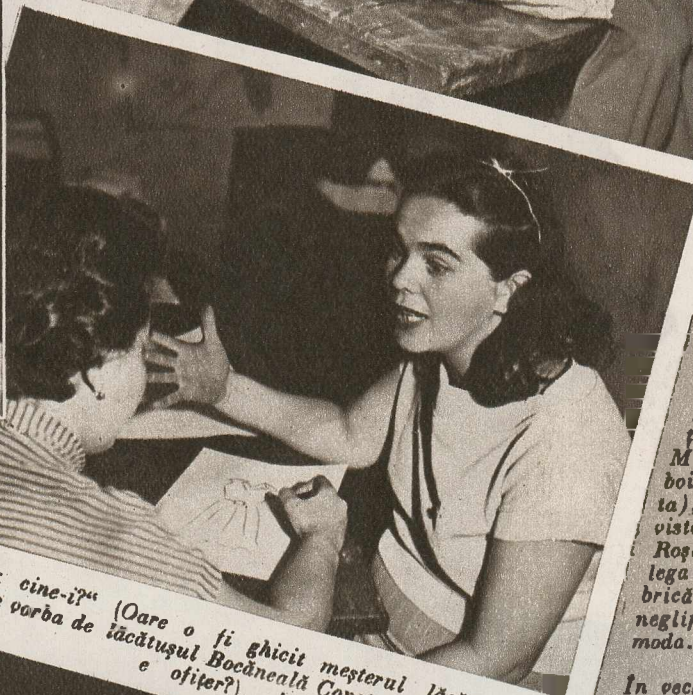
Ca și altădată, merindele împărțite
la colțul mesei cu prietenul lui,
Alexandru Laszlo, i se par fostului
lăcătuș de întreținere Florea Pătruș
nespus de gustoase.

O operație inversă celei pe care a făcut-o, cu câțiva ani în urmă, strungarul Gheorghe Dirzu, azi maior în armata noastră populară.

Este un obicei vechi al celor de la turnătorie: „Ți se strică forma, mai miroase nițel pământul!” Dar formele făcute în acea dimineață de Dumitrache Constantin, azi activist sindical, și de Gheorghe Ștefănescu, maestru la altă fabrică, n-au avut nevoie de punerea în aplicare a obiceiului. Fotografia e făcută doar ca amintire.

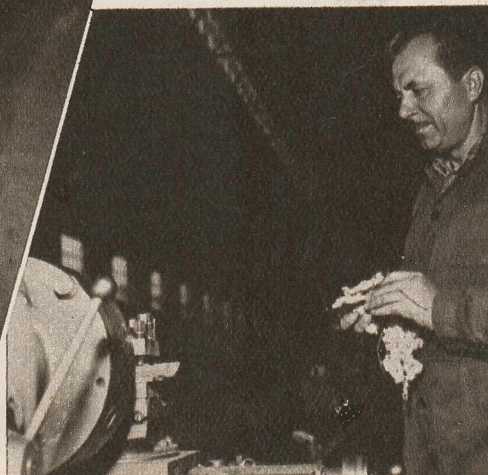

Femeile între ele!... În discuția dintre Maria Bărboi (dreapta), azi activistă a Crucii Roșii, și colega ei din fabrică, n-a fost neglijată nici moda...

„... Ghici: cine-i?” (Oare o și ghicit meșterul lăcătuș N. Braha că e vorba de lăcătușul Bocăneală Constantin, care azi e ofițer?)... ↓

În vechea salopetă (cam strimțată), în dreptul vechiului strung! Firește că Nicolae Moraru, azi director general în Ministerul Construcțiilor și Materialelor de Construcții, nu uită că în această fabrică a lucrat ani de-a rândul. ↓

PREȚUL 1,50 LEI

SĂPTĂMÎNA CRUCII ROȘII
a R.P.R.
8-15 septembrie 1957